

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER TWO HUNGARIAN WEEKLIES IN THE U. S.

HIMLERVILLE,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN EIGHT THOUSAND HOMES.

A GENUAI KONFERENCIA.

MIT VÁRHAT A VILÁG A GENUAI TANÁCSKOZÁSOKTÓL? AMERIKA MÉG NEM NYILATKOZOTT, RÉSZT VESZ-E A KONFERENCIÁN.

Az egész világ szorongó ér-zésekkel várja az ujságok hí-reit, sikerül-e összehuzni a világ politika mai urait Genuába, hogy közvetlenül tárgyalásba lépjenek végre Európa népei egymással.

A háboru után mindenki tisztában volt vele, hogy nagyon sok időbe kerül majd, míg Európában a viszonyokat valami-képen is rendezik, de arra épen nem számítottak a győztes ál-lamok, hogy a győzelmi má-mor elmulása után keserűen kell látniuk, hogy a győztes ál-lamok nem képesek a legyőzött államok iparával a versenyt felvenni.

A győztes államokban fel van halmozva hihetetlenül sok ár-u-cikk, melynek nem képesek pia-cot találni, dacára annak, hogy a legyőzött államokban igen sok árucikklen nagy hiány van.

Az entente hatalmak eddig valahányszor összejöttek, ta-nácskozásként mindig abban me-rült ki, hogy milyen újabb és újabb terheket rakjanak a le-győzött államokra.

Valahányszor ilyen újabb me-rényletet követtek el a le-győzött államokkal szemben, rögtön esett is a legyőzött or-szágok pénzének értéke, ami azt eredményezte, hogy a győz-tes államok piacát ismét olcsób-ban el tudták árszítani ipari termelésükkel, mint amilyen ár-ban azt a győztes államok ipa-ra elő tudta állítani.

Más oldalról viszont egy-egy ilyen pénzérték eséssel mindig kevesebb és kevesebb rendelés ment a legyőzött államokból a győztes országokba.

Ennek a lehetetlen állapotnak a következménye aztán, hogy míg a győztesek országaiban pang minden ipar és kereskede-lem, addig a legyőzött országok dolgoznak szorgalmasan és a németországi gyárak elárasztják a világot termelésükkel.

Három évig tartott, míg rá-eszméltek erre a győztes álla-mok vezetői és még mindig fo-lylik a mesterkedés hol a kon-ferencia gondolatának eljétése tárgyában, hol meg abban az irányban, hogy legalább eltöl-tják a konferencia időpontját.

Amerika még tartózkodó ál-láspontot foglal el, nem nyilat-kozott eddig határozottan, hogy részt vesz-e a tanácskozások-ban, vagy hagyja egyedül az európai államok képviselőit tárgyalni.

Egy most már bizonyos min-den francia mesterkedés dacá-ra és pedig az, hogy ha ez a konferencia megvalósul, ott a tanácskozások a legyőzött álla-mok képviselőinek bevonásával fognak megtörténni.

Francia részről nagy ideges-séget vált ki Németországnak a konferencián való megjelenése, nagyon tartanak ott attól, hogy látászik, hogy Anglia és Német-ország nagyon meg fogják egy-mást érteni a tanácskozásokon.

Oroszország, jobban mondva Szovjetország is részt vesz a tanácskozásokon és ez lesz az első alkalom, ahol kénytelen-kelletlen leülnek a szovjet ál-lam képviselőivel tárgyalni.

Európa újjáépítésénél nem lehet ugyanis semmiképen Oroszországot ki hagyni a játék-ból, mert Oroszország nagysá-gánál fogva a legnagyobb piac Európában minden ország ré-szére.

Németországnak van legtöbb kilátása ezt a piacot megszerez-ni és ha ez sikerül, Németor-szág sokkal hamarabb lábra fog állni, mint remélték.

Nem érdeke egyetlen orszá-gnak sem, hogy Németország vi-rágzását rossz szemmel nézze, mert ha Németország virágzik, Franciaországnak tudja fizetni a békeszerződésben megszabott összegeket, és így Franciaor-szág is eleget tud tenni kötele-zettségének Angliával és Ame-rikával szemben.

A genuai konferenciának a dolga lesz módot találni a le-győzött országok pénzének ren-dezése tekintetében, mert amíg ezek az országok nem tudnak vásárolni a győztes államoktól, addig Európában szó sem lehet gazdasági fellendülésről.

A zöld asztalnál tehát nem kardörörtetésre van szükség a győztes államok részéről, ha-nem megértésre a legyőzöttek-kel szemben, mert csak ez er-deményezhet igazi békét Európá-ban.

Addig hiába vannak meg a papiros békék, nem érnek azok semmit, ha a győztesek maguk érzik legjobban a győzelem ter-hét, mely a szörnyű munkané-lkültségen mutatkozik.

Amerikát is nagyon súlyosan és közelről érinti Európa újjá-építése, mert a győztes államok tartozásának a megfizetésére csak az esetben számíthat, ha sikerül Európát kivezetni ebből a szörnyű tepsztéségből.

Az európai piac is csak az esetben jelenthet valamit Ame-rikának, ha végre a legyőzöttek valutája is rendeztetik olyké-ppen, hogy megtudják fizetni Ameriká cikkeiket.

Amerikának pedig szüksége van erre a piacra az tagadhatat-lan, mert látjuk, hogy pang itt minden, mert nem vásárolhat Európa.

A szénipar katasztrófális helyzete is szoros összefüggés-ben van azzal, hogy Európa nem képes vásárolni és azonnal változna ebben az iparban is nagyon jelentősen a helyzet, ha a genuai tanácskozásoknak meg lesz az az eredménye, ami-re szüksége lenne Európának is, de Amerikának is.

Minden vonalon gazdasági fellendülést idézne elő a konfe-rencia sikere, nem csoda hát, ha az egész világ szorongó ér-zésekkel várja, hogy végre meg-értsék ott egymást a tanácsko-zó felek.

KITÖRT A HÁBORUSÁG A Bányász UNIONBAN.

Howat ügyét tárgyalták az elnökség indítványa ellenére. --- John L. Lewis elnök bejelentette a konvención, hogy az utóbbi időben többszörösen élete ellen irányuló fenyegetéseknek jött nyomára.

Február 14-én ült össze Indi-anapolisban a szervezett bányá-szok konvenciója.

Mindenki azt várja ettől a konvenciónól, hogy az idegölő bizonytalanságnak véget vet és végre tiszta helyzetet teremtsen a közeli jövőt illetőleg.

Mindössze hat hét választ el bennünket a bányászok szerző-désének lejáratától és még mindig csak sötét bizonytalanság uralkodik a bányászok kö-rében, mit hoz a bányászokra április elseje.

Az összeült konvención azon-ban mindjárt az első napon el-vette annak még a reményét is, hogy valami irányban találnak megoldást a bizonytalanság el-oszlatására.

Mindjárt az összejövetel ele-jén, a helyett, hogy a legége-tőbb tárgyat, a bányászok lejá-ró szerződésének ügyét vették volna elő, az Union vezetőségé-nek ellenzése dacára a lázadó kansasi bányászvezér Howat ügyét kezdték tárgyalni.

Howat meglehetősen jól szer-vezve vonult fel úgy látszik a konvenciónra, mert megtörtént az az eset, amire igazán senki sem számíthatott, hogy az el-nökség indítványát 977 szava-zattal 864 ellenében tárgyalás alá vették a kansasi lázadók ügyét.

Hiába volt Lewis elnök min-den könyörgése, hogy tárgyal-ják a lejáró szerződés ügyét, mégis Howaték ügyét tárgyalták.

Egyszerűen azt jelenti ez hogy a bányász szervezetben megindult a háboruskodás a je-lenlegi vezetőség és Howat cso-portja között és ha az előjelek nem csalnak Howaték maguk-hoz is fogják ragadni a vezetést.

Hogy mit jelent a bányászok-ra nézve ez a háboruskodás, azzal minden józanul gondol-kozó bányász tisztában lehet.

A bányabárók sem kívánhat-tak volna mást, minthogy pont a szerződés kötésekor szét hulljon mint egy oldott kőve a bányászok hatalmas szerveze-te.

Ezen mesterkedtek nyíltan-titokban a bányatulajdonosok szervezetei szerte az ország-ban, nos és amit eddig a bányá-báróknak nem sikerült megcsé-nálni, azt megcsinálják most a konvención Howaték.

A bányászszervezetnek most kellene igazán legalább kifelé egységes frontot mutatni, ami-kor be kellene bizonyítani, hogy a bányász szervezet való-ban olyan hatalmas tényező eb-ben az országban, mint a mi-lyennek állítják a szervezet ve-zetői.

Ehelyett az történi, hogy Howat és csoportja bemutatja, hogy a bányász szervezet hiány-ban van minden egységnek, a vezetőséget leszavazzák, ami

nyit jelent, hogy nincsen győ-kerere a szervezet vezetőségének a bányászoknál.

Hogyan sikerüljön akkor Le-wisnek és a szervezet vezetői-nek kicsikarni egy kedvező szer-ződést, amikor nincsen egy egy-séges erős tábor a hátuk me-ggett?

Minden percben bekövetkez-het, hogy a bányatársaságok a tárgyalás folyamán szemébe vágathatják Lewisnek a leszava-ztatás tényét, valamint azt is, hogy ezekután mi a biztosítéka annak, hogy be is tudja tartatni a szervezet tagjaival a szer-ződést, ha ilyen kérdésekben is megtörténhetett a leszavaztatás.

Amióta Howat a porondon megjelent a Bányászlapnak mindig az volt a meggyőződése, hogy Howat is a szereplése csak kárt és rombolást idéz elő és semmiképen sincs az ma a szervezet hasznára.

Ma amikor minden téren olyan nagyon súlyosak a gazda-sági viszonyok, bölcs mérséklet-re és megértésre lenne szükség, nem pedig szertelen követelések felállítására.

Mindenki kívánja azt, hogy meg legyen az új szerződésben a bányászok tisztességes meg-tartalt 864 ellenében tárgyalás alá vették a kansasi lázadók ügyét.

Lewis elnök eddigi működé-sével mindenkor bebizonyítot-ta, hogy igenis a bányászok ér-dekét szolgálja, sokkal jobban, mint azok, akik lehetetlen kö-vetésekre izgatják a bányá-szokat.

A tárgyalás első napján odá-ig sem tudtak eljutni, hogy csak egyáltalán tárgyalás alá vették volna a szerződés dögát, Howaték teljesen lefoglalták az időt saját ügyeik tárgyalásá-val.

Nem tudjuk, milyen lesz a tárgyalások további menete, de félünk, hogy ez a konvención csalódással fog végződni a bányászokra nézve és egy lépés-sel tovább előre vinni a szervezetet a kibontakozás ut-ján.

Ha sikerül Howatéknek az egész konvención tartamán a ve-zetést magukhoz ragadni, ak-kor olyan szertelen követelése-ket határoznak majd el, ami-lyeneket egészen bizonyosan meg tárgyalási alapul sem fog-nak a bányatulajdonosok érdek képviselői elfogadni és az is nagyon kétséges, hogy ilyen szertelen követelések felállít-ása után az eddig kilátásban volt segítséget a Federation rész-éről, meg a vasutasok részé-ről megkapja-e a szervezet.

A bányászoknak pedig szük-ségük lenne nagyon is esetle-ges sztrájk esetén mennél szé-nesebb körű baráti támogató cso-portra, mert másként a szerve-zet meg sem indíthatja, ha ar-ra kényszerüsből mégis sor kerülne, a sztrájkot.

A sztrájkhoz pénzre, nagyon sok pénzre van szüksége a szer-vezetnek és ennek előteremté-sére szükség van külső segítség-re is.

Howat Kansasban már egy-szer lépre vitte a ráhallgató csoportot, Farringtonék is fél-re vették már Illinois bányá-szait és mérhetetlen kár háram-lana a bányászokra, ha most az egész ország bányászágát si-kerülne félrevezetniök.

A kansasiakat először kihí-vatta a munkából Howat, aztán meg maga elismerte a sztrájk törvény ellenségét.

Ha most sikerül a vezetést ennek a csoportnak magához ragadni, meg fog történni, hogy az embereket szertelen követé-lésekkel kiviszi a munkából, de hogy ennek lesz-e valami eredménye, azt nagyon is két-ségsbe vonjuk.

A mai esetben csak egy mód lehet a rendes tisztességes szer-ződés elérésére és annak az ut-ja semmi esetre nem lehet az a politika, amit Howat képvisel, hanem inkább Lewis politiká-ja.

Lewis elnök bejelentette a konvenciónak azt is, miszerint tudomása van róla, hogy élete ellen törnek azok, akik nincse-nek politikájával megelégedve. Ennél borzalmasabb bejelentés még nem történt a bányász-unióban. Idáig jutott el ez a szervezet, hogy az elnök szem-énye sincs biztonságban.

Hogy ez történi, azért tel-jesen Howaték felelősek, akik izgatásaiokkal ráviszik az em-bereket a legszörnyűbb bűnök elkövetésére.

Közleg, veszedelmesen közel-g az idő április elsejéhez, köte-lessége tehát azoknak, akik ar-ra hivatva vannak, hogy végre tiszta helyzetet teremtsenek és akik ennek útját állják azokat el kell tiporni az utból bármily-en körülmények között is.

Lapunk zártakor értesülünk, hogy az indianapolisi konven-tión hosszas és zajos tárgyalá-sok után 1959 szavazattal 1866 ellenében helyben hagyták Ho-waték most már csak az 1924 évben összeült nagy konvención elé vihetik ügyüket.

Az elnökség indítványa mind-össze 93 szavazattal győzött, mert Illinois, Kansas, Washing-ton, Montana, Wyoming, Michi-gan államok delegátusai mind Howaték mellett szavaztak.

Teljesen meg van gyengülve a szervezetben Lewis elnök helyzete és például Farrington az illinois lázadóvezér nyíltan megmondta, hogy Lewisnek a szervezetben ezután csak olyan kilátásai lehetnek, mint egy dögöltött madárnak.

Bányabárók SPEKULÁCIÓJA.

HIRTELEN MEGINDÍTOTTÁK MINDENFELE A MUNKÁT. A NAGY FELLENDÜLÉSNEK MEGINT SOK SZÉNFELHALMOZÁS ÉS MUNKÁTLANSÁG LESZ A VÉGE.

A bányabáróknak nagyon so-kat fől mostanában a fejük a lejáró szerződés miatt.

Minden elképzelhető módon igyeksenek biztosítani magu-kat, hogy egy esetleges sztrájk esetén se legyen tulságosan nagy a veszteségük.

Az ősz folyamán, amikor a vasutasztrájk réme fenyege-tett csinálták meg azt, hogy hírtelen lendülettel megindítot-ták azok a bányák is üzemeiket, melyek már régen le voltak zárva.

Azt hitték akkor, hogy a sztrájk esetén aztán majd nagy haszonnal el tudják helyezni a felhalmozott szénkészleteket.

Akkor póruljártak a bányatu-lajdonosok, mert a sztrájkból nem lett semmi, de a szén kész-letek ott álltak a vágányokon mindenfelé a Virginiában és Kentuckyban, de még Ohioiban is.

Igen nagy volt a remélt óriási haszon helyett a bányatulajdo-nosok vesztesége, fizették a tö-ménten sok fekbért és igen sok társaság csak úgy tudott szabadulni készletétől, hogy in-gyen adta oda a szénét.

Most ismét egy ilyen jelen-séggel állunk szemben. A bányatársaságok a legtöbb helyen leszállították alaposan először a fizetéseket, aztán hírtelen ismét minden nap dolgoz-tatni kezdték.

Sok társaságnak nincsen is rendelése a szénre, ezek csak felhalmozták a készletet és vár-ják, hogy kitörjön a szerződés lejártakor a sztrájk és akkor jó áron adják el az olcsón kibányászott szénét.

Vannak társaságok, melyek egészen megszedültek már elő-re a remélt haszontól, ezek nem elégszenek meg a mindennapos munkával, hanem két shiftára éjjel-nappal dolgoztatnak, hogy annál több legyen a készletük a sztrájkban, mert a társaságok bárhol is ijesztik őket a sztrájk rémével egyelőre nem mutatnak nagy hajlandóságot a rendesnél nagyobb szén vásárlására.

Igy aztán a vágányokon tor-lódik össze ismét a sok szén és hogy mikor lesznek ezek a vag-onok eladva, arra igazán nagy-on bajos lenne feleletet adni.

A bányászszervezet vezetősé-gének eddig is és ezután is az lesz a törekvése, hogy ha csak mód lesz rá, el akarják kerülni a sztrájkot.

Mindkét félnek érdeke, hogy békésen intéződjék el a lejáró szerződés kérdése és ha az utol-só percben is, talán még is si-kerülni fog áthidalni az ellen-leteket és megkötik a szerződést

Erre az eshetőségre úgy lát-szik nem számítanak a bányá-bárók, különben nem indítot-ták volna meg oly nagy hírtelen-séggel a termelést olyan helye-ken, ahol nincs is rendelésük. Ha tényleg megkötik a szer-ződést, akkor ezek a társaságok

ép úgy pórul fognak járnai, mint az a szén folyamán, nem fogják tudni elhelyezni jó ideig felhal-mozott készleteiket.

Az ősszel még legalább any-nival könnyebb is volt eladni ezeket a készleteket, mert tél előtt álltunk és így a készletek egyrésze nagyon olcsón elkel házi fűtésre.

Most tavasz közelg, lakás fű-tésre már senki sem vásárol sze-nét, megmarad hát csak a gyári vasuti, hajózási fogyasztás és erre igazán nem kell több, mint a rendes termelés.

Elő fog hát állani majd ismét az a helyzet, hogy ingyenesen is szívesen szabadulni fognak a társaságok készleteiktől és is-mét lezárják bányáikat a nagy neki lendülés után.

Mindhogy a nagy készletek csak úgy fognak elfogyai, ha esetleg még is lesz sztrájk, elő-re látható, hogy áprilisban, má-jusban, ha nem sikerül a bányá-bárók számítása — ismét irtó-zatos munkanélküliség lesz a bányai pariban és fog az tartani egészen addig, míg a felhalmo-zott készletek el nem fognak és az ősi példából kiindulva ez eltart majd vagy két hónapig.

A bányatulajdonosok csak nem akarják belátni, hogy sok-kal tisztességesebb dolog lenne inkább szép szerével megkötni az új szerződést, minek megtör-ténte után inkább lehetne remélni, hogy a szén piacon meg-történi a helyzet tisztázása és megindulna általánosan min-denfelé a termelés.

Igy lutrira játszanak, egy lap-ra — a sztrájk eshetőségére — milliókat tesznek fel és ha fuccs lesz a számításuk, akkor ezt is-mét a bányászoknak kell azzal megfizetni, hogy hónapokig egyáltalán mit sem dolgoznak.

A mostani nagy nekilendülés se jelent sokat a bányászokra, mert hiába a minden napos munka legtöbb helyen annyi em-bert felszednek, hogy alig tud-nak keresni a bányászok any-nyt, hogy megéljenek.

Ismét divat lesz farmereket felszedni a bányába, és ezzel azt remélik a bányatulajdono-sok elérni, hogy sztrájk esetén ezek kaphatók lesznek sztrájk törésre.

Már nincsen sok idő a nagy kérdés eldöntéséig és mi re-méljük, hogy ez a nagy kérdés mindkét fél megalgedésére nyer elintéztést, de annyi most már bizonyos, hogy ha a sztrájk elkerülhető is lesz a bányatulajdonosok kapzsisága miatt a bányászokra rossz április és má-jus hónap van.

WYOMING ÁLLAMBAN JÓL MEGY A MUNKA.

Wyoming államban Gebo bá-nyában — ahol magyarok is dolgoznak — most jól megy egy idő óta a munka. Dolgoznak éjjel-nappal, de hogy ez med-dig fog tartani, azt nem tudják.

MUNKAHIREK.

Kérjük testvéreinket, hogy a leveleinkben kiküldött munkahír-kérdőíveket szíveskedjenek azonnal legjobb tudásuk szerint kitölteni és azt nekünk haladéktalanul beküldeni.

Soha nem volt a bányászoknak nagyobb szükségük részletes munkahírszolgálatra, mint most. A munka általában rosszszul megy a legtöbb helyen, sok telepen hónapok óta ülnék tétlenül a bányászok és várják, hogy mikor nyitják meg újra a bányát. Fontos tehát mindannyiunk szempontjából, hogy a magyar bányászok azonnal értesüljenek minden jó és kedvező változásról és azonnal tudják meg, ha egyik-másik helyen újra megkezdtek a munkát.

Feltétlenül szükséges, hogy a jelenlegi nehéz időkben a magyar bányászok testvéri szeretettel álljanak egymás mellett és mindent megtegyenek egymás segítségére.

Ami eredményt a bányászok eddig elértek, azt mind az együttműködésnek, a testvéri szeretetnek köszönhetik. A rossz időkben erre az összetartásra és barátságra még nagyobb szükség van és mi reméljük, hogy a magyar bányászok nem fogják sajnálni azt a kis fáradságot, amibe a munkahírek beküldése kerül és a melyekkel testvéreiket segítik.

Miután tudomásunkra jutott, hogy egyes bányaplézekben ismét munkabér leszállítás volt, kérjük testvéreinket, legyenek szívesek a bérleszállításokról bennünket értesíteni.

Egyben arra is kérjük testvéreinket, hogy a munkahírekben oly plézekről, ahol kérészámra fizetnek azt is szíveskedjenek tudatni, hogy milyen nagyok a kérések.

Indianola, Pa. Molnár Gyula testvérünk tudatja, hogy a bányát még m. év október 15-én lezárták és még kilátás sincs rá, hogy mikor kezdik újból a munkát. Ha ismét megindul a munka Molnár testvér tudatni fogja.

Covel, W. Va. Egyik testvér tudatja onnan, hogy minden nap dolgoznak ott. A szén 4 sukk magas, a bánya egyenes, víz némelyik helyen van, gáz is van egy kevés, lejárókó sok van. Karbájd lámpával dolgoznak, a szén masina vágja, egy káréért 115 centet fizetnek. Szerencsétlenség ritkán fordul elő. A hír beküldője nem ajánlja a helyet, azt írja a magyarokat nem szeretik ott.

Premier, W. Va. Azt írja egy bajtárs, hogy nem a legjobban folyik a munka nem dolgoznak csak 3-4 napokat egy héten. Sok ember van a plézen így új embereket nem vesznek fel.

Euclid, Pa. Egy munkástársunk azt írja, hogy ott nagyon gyengén megy a munka a Kildó nevű bányában, nem dolgoznak csak 1-2 napot egy héten. Új embereket nem vesznek fel ne menjenek hát arra munkát kereső magyarok.

Excelsior, W. Va. Azt írja onnan egy bajtárs, hogy minden nap dolgoznak, de nagyon sok ember van és így kevés káré jut. Most nem vesznek fel új embereket. Ha szükség lesz új embereket, a hír beküldője tudatni fogja.

Springton, W. Va. Kiss Pál testvérünk írja, hogy ott dolgoznak minden nap, igaz, hogy leszállított fizetésért. Most 85 centet fizetnek egy káréért. Néhány embert még vesznek fel és így Kiss testvér ajánlja a helyet. Ha valaki a pléze megy, megtalálhatja a vasut állomásról a 68 sz. házban. Szívesen szolgál utbaigazítással.

Dodson, M. D. Grega Ferenc testvérünk tudatja, hogy ott jól megy a munka 6 napot dolgoznak egy héten. A szén ma-

The Borden Company

Ha a csecsemőnek a szopósüveg már nem is kell, továbbra is szüksége van a Borden's Eagle Brand Milk-re

Legutóbbi ismertetésünkben rámutattunk azon okokra, melyek miatt sok anya Borden's EAGLE BRAND MILK használatát veszi igénybe, midőn képtelenek saját maguk táplálni csecsemőiket. A tény az, hogy millió és millió hébit neveltek fel sikeresen Borden's Eagle Brand Milk-en. Érdekelni fogja önt, hogy e csodálatos tápszert nem kell gyermekeitől megvonnia, miután elég nagyok lettek ahhoz, hogy üvegből többé ne táplálkozzanak.

Ugyanez a kitűnő Eagle Brand Milk ép oly jó azon gyermekeknek, kik túl vannak a szopós üvegen. Természetesen ezen korban a gyermek más ételt is kap, de kell, hogy táplálékának egy része még mindig Eagle Brand Milk legyen.

Ezen korban az anyák tápláló tejbe-rizst készítenek dus mennyiségű Borden's Eagle Brand Milk-kel. Más napokon egészséges tejtöltelkeket készítenek Eagle Brand

ből. Továbbá Eagle Brand-ben dus süteményeket sütnek. Sok gyermek nagyszerű táplálékot és örömet talál olyan kenyérszeletek evésében, melyekre Eagle Brand Milk van kenve, mint a vaj. A fejlődő gyermeknek szüksége van egészséges tápláló Borden's Eagle Brand Milkre jóval tovább miután már túl van a szopós üvegen és így számtalan módon az anyák biztosítják gyermekeiknek állandó fejlődését és kifogástalan egészségét.

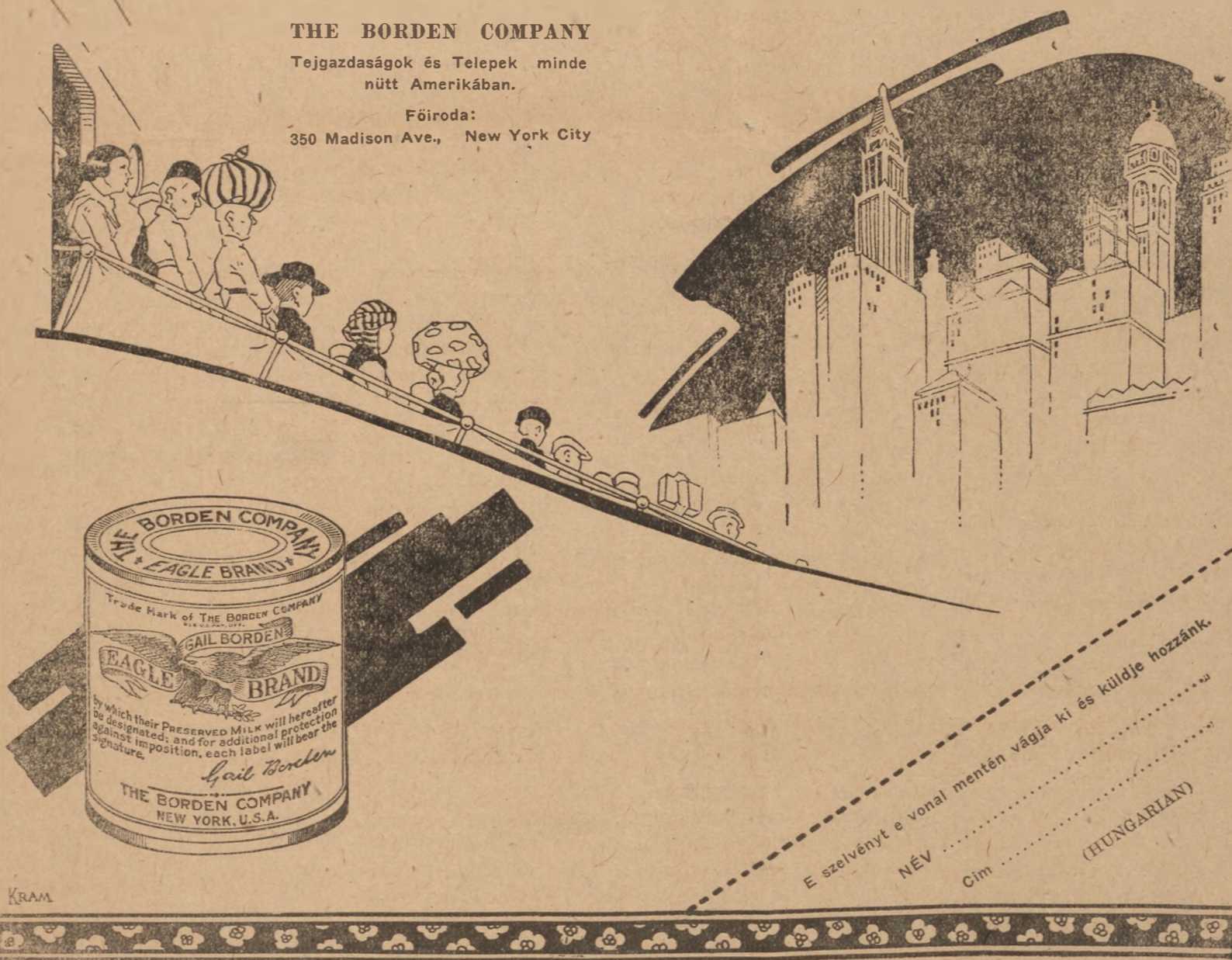
The Borden Company érdekes könyvet állított elő, tele képekkel és receptekkel, mely megmondja önnek, hogy készíthető számtalan finom, tápláló eledel gyermekeknek, melyben Eagle Brand használandó. Az is észrevehető, hogy e puddingok és custardok ép úgy izlenek felnőtteknek, mint a csecsemőknek. Itt nagyon sok kitűnő étel van, melyet az apa valamint fia egyaránt élvezni fognak és az anya könnyen és olesón állíthat elő.

Ha e hirdetés sarkában lévő szelvényt kivágja és nekünk beküldi, ingyen küldünk Önnek egy Gyermekek Jóléti Könyvet, mely megmondja Önnek, miként tartsa csecsemőjét jó egészségben, továbbá táplálási utmutatást nyújt anyanyelvén és recept könyvet.

THE BORDEN COMPANY

Tejgazdaságok és Telepek mindegyikének Amerikában.

Főiroda:
350 Madison Ave., New York City

KRAM

E szelvényt e vonal mentén vágja ki és küldje hozzánk.
NÉV
Cím
(HUNGARIAN)

SZÁNDÉKOZIK SZÜLŐHAZÁJÁBA UTAZNI?

Ha szülőházába visszatérésre gondol, a mi Hajójege Képviseletünk nagyon értékes szelvényt ajánlja úgy utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint hajójege biztosságára és minden más szükséges intézkedés elrendezésére. Mi az összes hajó-vonalakat képviseljük.

Ugyszintén szolgálatára és segítségére vagyunk, ha bármely rokonát akarja ide hozatni az ő hazából.

Mi az anyanyelvén beszélünk.

Mellon National Bank

Hajójege Képviselete
(J. J. McCORMICK & CO.)
405 FIFTH AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Dodson, M. D. Grega Ferenc testvérünk tudatja, hogy ott jól megy a munka 6 napot dolgoznak egy héten. A szén ma-

gassága három és négy sukk közt váltakozik. A munkabér le van szállítva, pikk után 80 centet, masina után 51 centet fizetnek tonnánként. Kő van a szénben és nagyon jól ki kell tisztítani a szén. Néha vesznek fel embereket, különösen családos embereket szoktak felvenni.

Berryburg, W. Va. Egy testvérünk tudatja, hogy ott már 14 hónapja nem dolgoznak a Consolidated Coal Co. bányájában. Nem is hallani mikor indul meg a munka. Ha dolgozni fognak tudatni fognak bennünket.

Clymer, Pa. Az tudatja velünk egy bajtárs, hogy ott dolgoznak minden nap. A bánya sapos, a szén magassága két sukktól tíz sukkig váltakozik. Gáz, víz, lejárókó van a bányában. Embereket nem vesznek

most fel és a hír beküldője nem ajánlhatja a helyet.

Wendel Mines, W. Va. Azt írja egy bajtársunk, hogy ott még mindig szünetel a munka és kilátás sincs még rá, hogy hamarosan megindulna. Ha a viszonyok jobbabb lesznek, tudatni fogják az ottani magyarok.

Virden, Ill. Koppó János testvér tudatja, hogy 4 napot dolgoznak egy héten. A vidéken sok bányát lezártak mostanában azt írja Koppó testvér. Sok ember van a plézen, így új embereket most nincsen szükség, de ha a viszonyok változni fognak Koppó testvér értesíteni fog bennünket.

A bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászok-nak.

WILLIS BRANCHI ROBBANTÓK BEISMERIK A VÁDAT.

Willis Branchan a sztrájkoló csoportjából a múlt évben nagy robbantásokat és pusztításokat vittek véghez.

Akkor egy csomó embert le tartóztattak a robbantás vádjá miatt.

Akiket a bíróság nem találta bűnösnek szabadlábra engedték, míg most a fogvamaradtak, azért, hogy kisebb büntetésben részesüljenek bevallották, hogy a robbantást ők követték el.

A szervezetnek határozottan kárára van, hogy ilyen tagjai vannak és nagyon helyes lenne, ha az ilyen tagokat kirugnák a szervezetből.

A munkásságnak semmiképpen nem az az érdeke, hogy

rombolással próbáljon harcolni elveit, vagy bérköveteléseit, hanem a tisztességes meggyőzéssel.

Olyan tagok, akik rombolnak, nem kímélve semmit se, csak szennyet hoznak mindig a szervezett munkásság taborára.

VIRGINIÁBAN ROSSZ A Bányászok HELYZETE.

Stonega vidékén az elmúlt hetekben még rosszabbra fordult az ott dolgozó bányászok helyzete. Ezideig még valamennyit még is csak dolgoztattak, úgy, hogy a legszükségesebbre valót megkeresték az emberek, most azonban olyan rosszra fordult a helyzet, hogy még ezt sem tudják megkeresni.

Az Csoka. Kooke plézeken dolgozó embereket arról értesítette a társaság, miszerint a bányákat teljesen lezárják és remény se lehet arra, hogy a bányákat mostanában megnyitják.

Az emberek egyrészt elvették a stonegai bányába dolgozni, ahol most persze annyi az ember, hogy egymástól nem tudnak dolgozni, míg másik részüknek megmondta a társaság vezetősége, miszerint legjobban, ha elköltöznék onnan, mert nem érdemes ott várni a munka megindulására.

Ugyanilyen rossz a helyzet Dorchester vidékén, ott se megy a munka és ott sincs kilátás, hogy hamarosan javulna a helyzet.

Bányászok, pártoljátok a bányászok bankját.

PONTOS, BIZTOS, MÉLTÁNYOS

PENZKÜLDÉS
MAGYARORSZÁGBA
CSEHOSLOVÁKIÁBA
JUGOSLAVIÁBA
ROMÁNIÁBA

Magyarországon s Jugoszláviában
Kézpénz Dollárok Kifizetése.

BETÉTEK. --- HAJÓJEGEK.

KISS EMIL Bankháza

133 SECOND AVE., NEW YORK.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
Kizárólagos képviselője.

A Magy. Kir. Államvasutak Menetjegyjárodája
kizárólagos képviselője.

THE FIRST NATIONAL BANK

Coeburn, Virginia.
Legerősebb és legbiztosabb bank.
4 százalékos kamat betétek után.
Kiszolgáljuk becsületesen.
W. S. DOOD, pénztárnok.

MOST NYILT MEG —
A magyar bányászok szíves támogatását kéri a

LOGAN JEWELRY CO.
119 STRATTON STREET,
LOGAN, W. VA.
hol arany és ezüst órák — gyűrűk —
tűtőlők — mandolínok — harmonikák —
hegedűk — kufferek és utazó táskák
nagyválasztékban — jutányos áron kaphatók.

HARRISBURG VIDÉKI MAGYAROK!

Bankunk nemzeti bank, a mely szilárd alapon áll.
Helyezze el megtakarított pénzt olyan helyre, ahol azt teljes biztonságban tudja.
A magyarokat mindig előzékenyen szolgáljuk ki.
Küldje pénzt általunk az óhazába.
FIRST NATIONAL BANK
HARRISBURG, ILLINOIS.

Logan vidéki Magyarok!

Friss és füstölt husokat, fűszerárakat legolcsóbb áron házhoz szállít.
FRANK POLINORI
Stranton Street,
Logan, W. VA.
Magyaros kiszolgálás.

Magyar bányászok figyelmébe!

HA pénzt akar óhazába küldeni.
HA utlevelet akar
HA kiakarja hozatni családját,
HA óhazába akar utazni, forduljon mindennel bizalommal hozzám.
Én vagyok az egyedüli törvényes magyar pénzküldő és hajójegeügynök e vidéken.
Ne menjen idegenhez, hanem forduljon mindig én hozzám.
Schönfeld Zsigmond
Magyar Hajójege és Pénzküldő Irodája.
PORTAGE, PA.

MATEWAN VIDÉKI MAGYAROK!

Ne küldjétek pénzt idegen bankokba. Jöjjetek hozzánk, ahol becsületesen bányák veletek.
Mr. EDGAR CHAMBERS, a bank pénztárnoka, a magyarok igaz jó barátja.
Betétek után 3 százalékos kamatot fizetünk.
Alaptőke 450,000.00.
The Matewan National Bank
MATEWAN, W. VA.

MEGHOSSZABBITJA ÉVEKEL AZ ÉLETÉT

Ha felhagy az édesített és pasmolt dohányok használatával, mert megrontja a fogaát, de a gyomrát is.
UGY PIPÁBA, MINT RÁGNI VALÓNAK A LEGJOBB A

"Négyes"

A legjobb pipadohány az itteni piacon. Ára 25 cent csomagonként, minden csomagban 4 értékes ajándékszelvény van.
Ha az ön boltosa nem tartja, rendelje meg tőlünk
Minden 20 csomagos rendeléshez egy borotvát vagy zsebkést
Minden 50 csomagos rendeléshez egy nikel zsebrát
Minden 100 csomagos rendeléshez egy 8 napig járó zsebrát.
Vagy egy zenélő állványt vagy pedig egy nikel borotválkozó állványt, tűköt, csésze, pamacsca elátva küldünk.

Cím: JAKAB ÉSTÁRSA
423 E. 5th STREET, NEW YORK CITY.

MAGYAR Bányáplézek Meséi

AZ ÉLET MÉLYSÉGEIBŐL.

Irta Legioner.

(Folytatás.)

Úgy hagyták el a hotelt, mintha fizetés nélkül szöknének. Lehajtott fejfel, égő piros arccal siettek át az officeon. Végtelenül szegények. Azt hitték, mindenki csak őket nézi. Azt hitték, mindenki tudja, mi történt a szomszéd szobában az éjjel.

Egy újság kihirdetése után szereztek maguknak butorozót lakást. Véletlenül jó helyre akadtak. Odavitték a ládájukat is.

— Szép, tiszta szoba.
— Világos is.
— Ezzel a bevilóval alkalmas light housekeepingre.
— Most aztán már majd lehet munka után is nézni, van otthonunk.
— Van.

Mikor a ruhájukat elrakták, Rozi előhúzott egy újságot.

— Ne félj. Nem muszáj gyárba menni. Találunk mi annál jobbat is.

— Nohát, nézzük.
Egy Embroidery Co. hirdetésén akadt meg a szemük.

— Eszti, ez neked való.
— Fenthangon olvasta.

— "Keresünk fehérhímző és gyöngyhorgolókat otthoni munkára. Csakis gyakorlottak jelentkezzenek."

— Nagyszerű. Milyen jó, hogy megtanultam himezni. Hazahozom a munkát s a mellett főzök is. Kész lesz minden mire te hazajössz a gyárból.

— A gyárból?
— Yes. Hát te nem ott akarsz dolgozni?

Rozi nevetett.

— Azt már nem, Nem akarom a kezeimet tönkre tenni. Ide nézz...

— "Szobaleány kerestetik előkelő angol házhöz — — Ilyenféle kell nekem. Finom, uri nép között forogni, szép ruhákba járnai és szépen keresni.

— Nohát ugys jó. De akkor éjjelre is ott kell maradnod.

Rozi nevetett.

— Nem. Az amerikai cselédek nem olyan abszolgták, mint a magyarok. Csak nappal leszek munkába s este mehetünk moziba, meg táncolni.

— Mit csinálni?
— Hát szórakozni. Azt gondolod, nem érdekelünk meg egy kis szórakozást egész napi munka után.

A kisebbik ráhagyta, hogy hát megérdemelnek.

Szerencsésük volt. Megkapták a kívánt munkát. Igaz, Esztitől ötven dollár depositot követeltek, de ez nem volt baj, mert hiszen volt elég pénzük. Rozi is megtetszett a szobalányt kereső urnőnek. De az volt a baj, hogy ott is kellett aludni s csak két este volt hetenként kimenője.

— Tudod Eszti, nem fogadtam volna el így, de majd meglátod milyen gyönyörű fe-

hér függönyös szobám van s drága szőnyeg, meg külön fürdőszobám is mellette.

— Jól van Rózi, meg leszek én egyedül is.

— Meg a duplaspringes ágyam... nem is tudtam, hogy ilyen ágyak is lehetnek a világban. Ez nem reesez ám úgy, mint az a...

Nem mondta tovább. Restelte a testvére előtt, hogy eszébe jutott az esemény a Hotel szomszéd szobájában.

Eszti már el is felejtette az első éjjeli tapasztalatot. Talán, mert nem gondolkozott róla. Nem is volt ideje gondolkodni. Elfoglalta a munkája teljesen. Hja, ha valaki fehér hímzésből akar élni, meg kell annak keservesen dolgozni minden dollárért. Hozzá még, Eszti nem csak élni akart, hanem félre is tenni. Hogy hamarabb együtt legyen az az ezer dollár, amit kitűztek.

Szorgalmasan dolgozott hát s ha szemei megfájtak a folytonos fehér nézésében s meg kellett pihennie pár percre, Kántor Lajos képe jelent meg lehunyt pillái előtt. Róla gondolkozott, róla ábrándozott. Az ő arca adott neki kitartást, erőt, kedvet a munkához. De jó is lesz majd mikor... mikor együtt lesz az ezer dollár és megesküsznek.

Megírta Lajosnak a címüket s kérte, írjon valamit az anyjáról is. Most már más szemmel nézte annak is a viszonyát Vörös Mihályval. Hiszen az ő anyja szereti azt az embert. Szerette lánykorában is, de nem lehetett az övé. Nem pénzért adta oda a testét neki, hanem mert szerette. Öszintén, igazán, mint ő Kántor Lajost. Persze, apja életében nem kellett volna, de hát... hát megtörtént aztán le van. Szerette volna ha anyja együtt lehetne vele. Mindjárt könyvebben menne a munka és nem lenne olyan nagy az egyedüllét. Megmondaná, hogy ha először haragudott is, de most már szereti úgy, mint azelőtt. Milyen jól esne az az Édesanyjának.

Végre aztán jött levél Kántortól is. Megírta, hogy ő változatlanul szereti s alig várja, hogy megesküdjének, de hát ahhoz idő kell. Anyjáról is írt, hogy meg vannak csendességben, békességben Vörössel s folyik a plézen az élet, mint annak előtte, mintha nem is történt volna semmi.

A lányka egész megviszálódott.

— Lám... mégse esett ki a világ feneke mi miattunk. Csak mi csináltunk olyan nagy dolgot az egészről... Még majd jöna is fordul minden s talán mi is visszamegyünk majd egyszer.

Alig várta, hogy Rozit láthassa s megmutassa a levelet. Rozi el is jött a legközelebbi kimenő estélyén, de hajthatatlan maradt. Elítélte az anyját.

— Sohase megyek vissza többet. Akad nekem szerencsém itt is.

Eszti csak a fejét csóválta.

— Te is jobban tennéd, ha kivetnéd a fejedből azt a Kántor Lajost.

Szegény kis lánynak majdnem könyök jöttek a szemébe, úgy elszomorodott.

— Kivetném a fejből? Aztán miért?

— Hát kapol itt különbet is. Az csak egy közönséges munkás. Kapsz te itt urat is, gazdagot, csak nyisd ki a szemedet.

— Rozi...
A nagyobbik nevetett.

— No csak ne vágj olyan kétségbeesett arcot és jobb lesz ha a himzés helyett te is mást keresel.

— Mást? Mit?

— Hát elmehetsz te is szobalánynak s a sok finom, előkelő nép között megtetszel valami gazdag urnak s az feleségül veszel. Ugy szokták azt az Amerikai előkelő népek. A lány a softórhöz megy, a legény a szobalányt. Legalább élvezed az életet s nem kell megvakulnod a folytonos hímzéstől.

Eszti csendesen felelt.

— Nem jól beszélsz Rozi. Nekem nem kell gazdag ur. Nekem a Kántor Lajos kell, mert szeretem.

— Egy rongyos bányász...

— Én meg egy rongyos bányászlanynak.

— Főzni, mosni, vasalni, padlót surolni...

— ... szép egy élet.

— Abban nőtünk fel. Megszoktuk, de szerettük is.

— Szerettük? Azt az életet? De én ugyan nem.

— Én mindég mátra vágytam.

— Hát most elégedett vagy?

— Az... ha te tudnád...

— Mit?

— Hogy mennyire becsülnek s hozzá milyen kevés a dolgom, te is vágnál rá.

— Én ugyan nem.

— Dehogyan nem. A gazdám öregek s mikor béviszem az ételt, nekem is velük kell ennem, az ő asztaluknál. Egy cseppet se büszkéek. Még inkább tanítanak, hogy kell szépen enni. Nem ám úgy csámcsogva, mint odahaza.

— Ejjnye...

— Ha meg vendég jön, akkor is bent marasztanak mikor felszolgáltam. Ugy bálnak velem, mintha lányuk lennék. Csak egyet nem szeretek.

— Mit?

— Hát tudod — tul vallásosok. Presbyteriánusok, meg öregek is. Az asszony is, meg az ura is, aztán mindég imádkoznak s nekem is velük kell imádkozni. Étel előtt, étel után, felkeléskor, lefekvéskor. Olyan szentek, mintha élve akarnának a paradicsomba jutni.

— Ne gunyold őket a hitükért.

— Nem is, csak nem szeretem a sok imádkozást. Mire jó a tulság...

— Hát, csak becsüld meg a helyedet Rozi — Megis. Ne félts te engem.

Mikor hazament Rozi, kissé restelkedett maga előtt. Nem mondott el mindent a testvérjének. Azt elhallgatta, hogy van egy

huszonnyolc éves legény fiuk is az öregeknek. És a mr. Ernest nagyon kedves ember. Nem is hinné az ember, hogy milyen kedves. Mindég van pár kedves szava ő hozzá is. Pedig, ő csak egyszerű szobalány s a gazdag mr. Ernestnek biztosan vannak előkelő barátnői is, akikkel elszórakozhatik. Különösen az utóbbi időben mindég több időt tölt otthon. Azelőtt megette az ebédet s rögtön szaladt. Mostanában meg otthon marad. Ugy örül neki a két öreg, hogy nagyon. Azt mondja az Édesanyja, hogy egészen megjavult. Hála az ő minden napi imádságának. Mert azelőtt kissé mutató, kikapós fiu volt mr. Ernest. De azért, hiába no, nagyon kedves ember. Multkor is azt mondta, hogy csak a szülei előtt szólítsa mr.-nek. Ha csak ketten vannak, elég az úgy is, hogy Ernest, mister nélkül. Mert ő nagy demokrata. Nem ismeri el a társadalmi különbségeket. Neki egy szobalány anyyi, mint akár egy Vanderbilt kisasszony. Mert ő már olyan. Igazi demokrata. Hanem ezt persze Eszti nem érti. El se hinné talán, ha elmondaná neki. Okosabb hát nem is szólni. Meg, az öregeknek se kell tudni semmit. Ők mégis csak régimódi emberek s ragaszkodnának talán hozzá, hogy mégis csak helyesebb misternek titulálni a fiukat. Pedig sokkal, de sokkal szebb úgy szimplán, hogy Ernest. A név is szép, a viselője is. Nemcsak szép, hanem kedves és főképen demokrata. Egy cseppet se büszke, hogy előkelő és gazdag.

Hanem azért nem lett volna lány Rozi, ha sokáig el tudta volna hallgatni Eszti előtt a mr. Ernestet. Kifurta volna az oldalát. A kisebbik csakugyan nem hitte.

— Nem szoktak az urak úgy bánni a cselédjeikkel?

— Cselédjeikkel?! Nem vagyok én cseléd.

— Hát ugyan mi?

— Szobalány.

— Hát az nem cseléd?

— Nem. Az nem főz, nem mosogat, durva munkát nem végez. Egy kis takarítás, felszolgálás és társalgás. Ez az egész.

— Szóval, cseléd.

— Nem, Alkalmazott.

— All right. Nekem mindegy, ha neked úgy jobban tetszik.

Rozi elégedetlenül, boszankodva hagyta ott testvérét. Sértve érezte magát. Ő nem cseléd. Ő alkalmazott. Cseléddel nem úgy bálnak mint ő vele. És mr. Ernest különösen is kimutatja, hogy nem tartja cselédnek.

— Ha így megboszant Eszti, maradjon magának.

Tizenegy felé járt, mire hazaért. Az öregek már szobáikba vonultak. Idős korban szeretik az embereket a korai lefekvést, még ha nem tudják is átaludni az egész éjszakát. Mr. Ernest azonban még fent volt, sőt éppen ő nyitott ajtót a csöngetésre.

— Csak eddig tartott a kimenő?

— Yes.

— Az öregek már lefeküdtek. Hanem én szeretnék még egy csésze theát meginni.

— All right. Majd hozok.

Ernest ur cigarettázva nézte, hogy önti csészébe a theát Rozi.

— Szép körmei vannak.

A leánynak tetszett a megjegyzés. Pár hét óta manikűröztette a körmeit, hogy szebbek legyenek. Jól esett neki, hogy észrevette a mr. Ernest.

— Töltsön magának is egy csészével s aztán beszéljünk, ha nem álmos.

— Nem vagyok álmos.

Leült a kis theázó asztalhoz, szembe a fiatal urral.

— Tudja azt maga, hogy nagyon szép... dearie.

Rozi nem tudta, minek örüljön jobban. A dicséretnek, vagy a "dearie" szónak. Kissé elpirult s csak a csészét vitte ajkaihoz felelet helyett. A fiatal ur folytatta.

— Akinek ilyen szép arca van, mint magának dearie s ilyen gyönyörű fekete szemei, annak nem ilyen élet való.

Rozi nagyot sóhajtott.

— Arra a fehér nyakra is igazgyöngylánc való, nem iver.

A lány most már elnevette magát.

— Csak lenne olyan bolond, aki vegyen. A fiatal ur mosolygott.

— Arra a termetre is nem egyszerű ruha való, hanem elsőrendű s milyen szépen érvényesülne a telt válla, szép hajlásu keblestélyi ruhában.

Ahogy beszélt, Rozi önkénytelen is elképzelte magát igazgyöngy nyakékkal, estélyi ruhában.

— A szép kezeire is nem olyan gyűrű való, hanem ilyen-e.

Kivett mellényzsebéből egy gyémánt gyűrűt s odalépet a lányhoz.

— Adja ide a kezét.

— Minek.

— Hogy az ujjára huzzam... a magáé. Csak kérem, ne mutassa az öregek előtt...

Rozi mintha féltalomban lenne, félig öntudatlanul engedte át a kezét. A fiatal ur ráhuzta a gyűrűt egyik ujjára s meg is csókolta a manikűrözött körmökét. Másik karjával aztán lassan magához vonta s megcsókolta ajkait is.

A lányon, mintha villanyáram futott volna keresztül. Maga se tudta, hogy a csókot viszonozza teljes erővel, hirtelen felkorbácsol szívenedéllyel.

Az ajtó csengője berregni kezdett. A szakácsnőnek is kimenője volt, az jött haza. Tudja Isten miért, annak már nem mr. Ernest nyitott ajtót, hanem a butler. Hanem az a cseppet tönkre tette a hangulatot. Rozi kibontakozott az ölelő karokból s vérvörös arccal futott fel szobájába, álmodni az első, boldog leányálmot.

(Folytatása következik.)

KISEBB VÁLTOZÁSOK A POLGÁROSÍTÁSI ELJÁRÁS KÖRÜL

Johnson washingtoni képviselő 1921 november 21-ikén 9238 szám alatt új törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, melyet áttettek a Ház bevándorlási és polgárosítási bizottságához.

A törvényjavaslat a munkaügyi miniszterium kebelében

létesített jelenlegi Bureau of Naturalization helyébe a Bureau of Citizenship felállítását tervezi, melynek élén a polgárosítási igazgató (Director of Citizenship) állana, akit az elnök nevez ki a szenátus jóváhagyásával. A jelenleg érvényben levő polgárosítási törvényeken is változtatásokat eszközöl az új javaslat, mely gondoskodni kíván az idegen lakosság kellő vezetéséről, megvédelmezéséről, valamint jobb és megfelelőbb szétosztásáról és gazdasági ellátásáról is.

Teljesen új azonban a javaslatnak az a része, mely a jelentkezési kötelezettséget tárgyalja. E szerint minden 18 éven felüli az Egyesült Államok területén lakó idegen évente egyszer jelentkezésre köteles. Az évi jelentkezési díj a 21 éven felülieknél 5,00 dollár, a 21 éven alóliaknál 3,00 dollár. A jelentkezés elmulasztása esetén a mulasztót 25,00 dollár büntetésrel sújtják.

A jelentkezés az illető idegen lakóhelyének megfelelő nyilvános iskolák valamelyikében eszközölhető és pedig Augusz-

tus, Szeptember vagy Október hónapokban. A jelentkezési kérvény rajta lesz a jelentkezési fénycsémára, melyet a jelentkezőknek kell beszerezni és magával hozni a jelentkezés alkalmával. Tartalmazni fogja továbbá névét, a kikötő nevét, a hová érkezett, érkezése idejét, a hajó nevét foglalkozását, nemét, korát, születési helyét, arcszínét, fajtát, nyelv készségét felemlíti tud-e írni és olvasni angolul vagy valamilyen más nyelven, nő vagy nőtlén illetve férjezett vagy hajadon, végül felelőse és 18 éven alóli gyermekeinek nevét, korát, lakását és születési helyét.

Előírja továbbá a törvényjavaslat azt is, hogy minden 18 éven felüli idegen, mielőtt az Egyesült Államokba kivándorol az illetékes amerikai konzultól vagy konzuli megbízottól egy előzetes jelentkezési bizonyítványt köteles beszerezni. Ha az idegen ilyen előzetes jelentkezési bizonyítvány nélkül

érkezik meg, akkor a Director of Citizenshiptól kell azt kérelmeznie partraszállás előtt. Ha a partraszállást engedélyezték, minden egyes idegen azonnal köteles a lakóhelyére illetékes iskolai hatóságoknál előzetes jelentkezési bizonyítvánnyal jelentkezni, aki a rendes jelentkezési igazolványt állítja ki és hozzátartozja az előzetesen kikért jelentkezési jegyet.

A jelentkezések felvételével megbízott iskolai hivatalnokok és tanítók a jelentkezési költségek felvételére is jogosultak és az ilyen módon befolyt összegek nagyrészt az idegenek javát szolgáló iskolai és más jóléti intézmények költségeinek legalább részleges fedezésére lesznek majd fordítva.

A Director of Citizenship kötelessége lesz az iskolai hatóságokat az együttműködésre megnyerni és általában oda kell hatnia, hogy az idegen lakosság minél előbb elsajátítsa az angol nyelvet, az amerikai szoká-

sokat, az irástudatlanok minél előbb megtanuljanak írni, olvasni és általában helyzetük és megélhetésük javítására mindent el kell követni.

A polgárosító törvények nagy részt érvényben maradnak, némi kisebb változásokat azonban eszközöl rajtuk a Johnson-féle javaslat. A fontosabb változások a következők:

1. Az első papír (Declaration of Intention) ugyanolyan feltétel mellett kapható meg mint eddig, de csakis olyan idegenek kaphatják meg, akik a jelentkezési kötelezettségnek eleget tettek.

2. Egy évvel a törvény életbeléptetése után polgárlevelet csak olyan idegen kaphat, aki az angol nyelvet írásban és szóban bírja, kivéve olyanokat, akik testi hibájuk folytán képtelenek az írásra vagy olvasásra.

3. Nem polgárosíthatók az olyan idegenek, akik a jogtalan megszerzésű vagy kártevés, magán-

tulajdon pusztítása vagy szabotázs hívei.

4. Nem kaphatnak polgárlevelet az olyan idegenek sem, akik nem hisznek a magántulajdon jogosságában.

5. Nem polgárosíthatók azok az idegenek sem, akik erőszakosak akarják megdönteni az amerikai kormányformát, vagy bármely más elismert ország kormányformáját, akik erőszakosan ellene szegülnek a kormány hivatalnokoknak vagy akár egyénileg akár csoportosan összeesküvést szítanak a kormányhivatalnokok élete ellen. A kik ilyen célokra pénzt adnak, gyűjtenek, ilyen irányú röpiratokat írnak, nyomtatnak vagy terjesztenek, vagy ilyen irányú sajtótermékek előállítását pénzbeli adományokkal lehetővé teszik.

Előírja az új törvényjavaslat azt is, hogyha a fenti cselekmények bármelyikében egy amerikai polgár találta bűnösnek, megindítható ellene az eljárás polgárlevelének megsemmisítése céljából, azon az alapon, hogy a polgárlevelét csalás útján szerezte meg.

A declaration of intention (első papír) díját az eddigi 1 dollárról 2,00 dollárra és a második papír díját az eddigi 2,00 dollárról, 5,00 dollárra emelteti a javaslat.

NADRÁGOK \$2.95

mérték után készítv és gyártáron.

MOST abban a helyzetben vagyunk, hogy ajánlhatunk ennek legjobb anyagot, legújabb divat szerint és legjobban kidolgozva — joggal állíthatjuk — a legolcsóbb árak egész Amerikában, olyan árúrt, melyért jóval többet állítunk Minden nadrágnak szíjra van alkalmazva, a zsebekért keszkeszünk, hogy el nem szakadnak. Mi egyformán jóitallunk minden egyes nadrágnak.
Alant megadjuk az árú és árak leírását:
Nadrág, sötét kelméből, vékony fehér csíkokkal, sötét-zsúrcs csíkokkal, rendes ár \$5.50
Barna Gyapjúru, fehér csíkokkal, ugy-szintén francia kelméből, rendes ár \$7.50 nálunk \$4.95
Sötét Gyapjúru, csilkos tartós, \$9.50 árú nadrág csak \$5.25
Finom Kék Gyapjúru, díszes csíkokkal, rendes \$9.00 értékű, most nálunk csak \$5.25
Tiszta Gyapjú Sötét Kék, sima vagy csilkos, finom \$12.00-os nadrág \$6.75
Minden csak.

Nem kell pénzt küldeni előre. Csak 35c szükséges a rendeléshez. Vételre a csomag átvételénél fizetendő. Vágja ki e hirdetésből a meg a derek bőséget... és a nadrág hosszúságát... valamint azt, mely árban akarja. Közvetlen a gyártól veszi es pénzt spórol!

LUXUS PANTS MFG. CO
Dept. 90, 1513 Emma St., Chicago, Ill.

MŰKEDVELŐK; UJ SZINDARABOK; UJ SIKEREK; UJ TAPSOK;

Rabló lovar, színjáték 3 felv. 75c
Bíró Lajos 75c
Narka Ilona, vidéki történet 75c
Bíró Lajos 75c
Matyó lakodalom, falusi történet 3 felv. Garamszeghy 65c
Jaj a feleségem és egyéb jelenetek Gábor Andor 85c
A két róka, színjáték 3 felv. Herczeg Ferenc 65c
A testvér, vígjáték 3 felv. Molnár Ferenc 70c
Litom.— Molnár Ferenc 60c
Az ember tragédiája Madách Imre \$1.00
Traján, dráma 4 felv. Lenyvel Menyhart 75c
M 1. Bánk Bán, — Katona József 30c
Minden itt fel nem sorolt darab kapható. — Kérjen részletes árjegyzéket.

FEDÁK SÁRI

árcsökkentéssel. Képes Csahidi Naptár 30c
BIZONYTÉL szíjárt megvételre keresünk.

KEREKES TESTVÉREK

Könyv és Zenemű Kereskedése
208 EAST 86th St., NEW YORK

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Williamson, W. Va. 417-F-12.Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországra \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

Published by MARTIN HIMLER, Editor.

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post
Office of Himlerville, Ky. applied for.

HAT MILLIÓ FRANKOT

kell kiizadni a volt osztrák magyar monarchia területén alakult utódállamoknak volt császárjuk és királyuknak és nagyszámú családjának eltartására.

Ennyiben szabta meg a nagykövetek tanácsa a Madeira szigetén élő volt uralkodó évfárakát és ezt az összeget meg is kell fizetni az utódállamoknak.

Hatalmas summát kap Károly a megélhetésére és egy hírlik még ez az összeg is kevés neki, mert állandóan pénzzavarban van.

Hány ezer ember tudna megélni abból, amiből Károly király él, hány iskolát kórházat, rokkant házat lehetne abból az összegből építeni, amit az utódállamoknak Károly király tartására kell elküldeni.

LETARTOZTATTÁK AZ IZSÁKI, ORGOVANYI HARAMIÁKAT

ezt közli a kormány hivatalosan a hazai lapokban.

Minden tisztességes ember örül, hogy végre talán a kormány elteszi az utóból a terror fiukat és felépíti a törvény és jog uralmát odahaza.

Fel is sorolnak a hivatalos jelentésben néhány nevet, Zbona János, Juhász István, ifj. Toth Imre, Toth Ambrus, Balogh Ferencz, mint akik a rémségeket elkövették.

Nem találjuk a főhőnök nevét a letartóztatottak között, Héjjas Iván, Prónay Pál, Bibó Dénes nevét, pedig ha a kormány komoly szándéka rendet teremteni, akkor ezeken az urakon kellett volna kezdeni a letartóztatást.

Az egész világon tudják, hogy a főhőnök, akiknek kezéhez a legtöbb vér tapad, ezek az urak voltak, csak a magyar kormány nem akarja ezt tudomásul venni?

Somogyi Béla és Bacsó János meggyilkolása is ezeknek az uraknak a műve, hát ezért nem jár letartóztatás?

Ki híhet addig a kormány jóhiszemű és tisztességes rendcsinálási szándékában, míg ezek a banditák szabadon járnak?

Nem akarja talán a kormány megint azt a komédiát rendezni, amit 1920-ban rendeztek a hirhéd terrorista tanyá, a "Britannia szálló" megostromlásával, ahol az igazoltatást a legnagyobb hóhér, Héjjas Iván végezte?

Ha ez a szándék, akkor megvetés jár érte Bethlen grófnak és kormányának, ha azonban tisztességes és komoly munkát akarnak végezni, le kell tartóztatni mindenkit, akinek kezéhez vér tapad és ha ezt megteszik az egész művelt világ elismerését kapják.

Ez lenne a kezdete a valódi joguralomnak és akkor kezdődhetne meg az igazi konsolidáció, melyről annyi üres beszéd hangzott már el otthon.

MUNKAKÖTELEZETTSÉGRŐL TERJESZTETT BE TÖRVÉNYT

Klehelberg gróf belügyminiszter a nemzetgyűlésen.

Ne tessék azonban azt hinni, hogy ebben a törvényjavaslatban arról van szó, hogy mindenkire nézve kötelezővé tessük a munkát, nem kérem ilyent nem lehet várni a grófi belügyminisztertől.

Arról van szó, hogy "közérdekű munkára" igénybe lehet venni minden tizenhét és negyvenöt év közötti férfit 24 havi időtartamra.

Mint ahogy hadsereget csak zsoldosokból tarthat fenn Magyarország, azt is csak megszábotott létszámban, tehát így gondoskodnak katonákról.

Nem történik tehát majd más, mint azelőtt, hogy a szegény embereket elviszik "közérdekű munkára" életük legszebb éveiben, míg a gazdag emberek mindig találnak majd kibúvót, a "közérdekű munka" alól.

Ha már munkakötelezettségi törvényt csinálnak, akkor olyan törvényt kellene gyártani, hogy mindenkire kötelezővé tegyék a munkát, ne lenne annyi munkanélküli élő ember otthon.

Kötelezővé kellene tenni különösen, hogy munkaidő alatt ne lehessen kávéházakat nyitva tartani, ne szabadna kártyázni munka idő alatt.

Sokkal üdvösebb törvény lenne, mint a "közérdekű munka" törvénye, mert ha mindenki dolgozna otthon, nem lennének olyan nyomorúságosak az állapotok, mint ma, amikor senki sem akarja munkával keresni kenyerét, hanem a másik ember bőrének lenyuzásából akar élni.

Az egyetlen magyar kikötőhely

Lapunk legutóbbi számában irtunk azokról a borzalmokról, amik a zalaegerszegi internálótáborban végbe mennek.

Most már nem csak a "destruktív" munkáslap a Népszava mer megemlékezni azokról az állati kínzásokról, a melyeket a szerencsétlen internáltakkal elkövetnek, hanem Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselő a nemzet gyűlés elé vitte a borzalmakat és sürgős orvoslást kért a belügyminisztertől.

A nép fanyar humora pedig elkeresztelte a zalaegerszegi táborban az egyetlen magyar kikötőhelynek.

Ne azt képzeljük azonban, hogy ott hajók kötnek ki és ezért lett Zalaegerszegről kikötőhely, hanem szerencsétlen embereket kötnek ki a megvadult terroristák.

Az egész világon el van már törülve a kikötés intézménye, csak a zalaegerszegi táborban divat még ez a szegénytelen bűntetés.

Hát nem gondolják otthon, hogy végét kell egyszer vetni ezeknek a borzalmas állapotoknak?

Vagy azt hiszik még most is, hogy megállhat egy olyan ország, a melyben ilyen módon képzelik el a demokráciát és az emberek szabadságát?

Itt következik Ruppert Rezső képviselőházi beszéde.

A zalaegerszegi "kikötőhely."

Ruppert Rezső terjesztett elő hosszabb interpellációt a zalaegerszegi internálási tábor meg szüntetése tárgyában. Bevezetőül elmondta, hogy mi az alkotmányos állam legfőbb postulatát, hogy t. i. a polgárok szabadsága felett bíróság dönt nélkülözök. Ennek látható dokumentuma a zalaegerszegi internálási tábor, a milyen sehoh a földkerekségen nincs ma már. Párhuzamot von a magyarországi és a csehszlovákiai viszonyok között, amire nagy zaj tör ki.

Birtha József: Nem így van! Még ha így volna, sem volna szabad elmondani. Ez nem hazafias cselekedet! (Folytonos zaj.)

Budaváry László: Ilyen összehasonlítás nem hazafias cselekedet! (Nagy zaj. Elnök csejget.)

Ruppert: Míg egyesek a komün expónensei közül magas polcokra kerülnek, másokat üldöznek. Kérdi, miért nem térnek a megértés útjára. Senki sem akarja azt állítani, hogy Tomcsányi, Vass, Bánffy bolsevik lett volna, de ha ők családi viszonyaik miatt alkalmazkodtak az akkori rendszerhez, formailag ott voltak, akkor legyenek irgalmasok másokkal szemben is, azokkal szemben, akik nem cselekedtek mást, mint ők. Egyébként úgy látja, hogy nem a komoly veszedelem elleni védekezésről van szó ezzel az internálási táborral, hanem egyesek jótétéről, érvényesüléséről vagy bizonyos érdekcsoport hatalmának a fentartásáról.

Szádeczky Lajos: Ne kompromittálja a külföld előtt! — (Zaj.)

Ruppert: Többet tud ezekről a külföld, mint én vagy ön. Veszedelmes rendszer az, a mely erőszakkal, emberek megriasztásával akar uralkodni. Hiszen emlékezhetünk azokra az időkre, amikor plakátokkal emittgettek, sőt el is hurcoltak csak azért, hogy a népbiztosok nyugodtan alhassanak.

Gróf Széchenyi Viktor: Már megint kifelé beszél! Informálja a külföldet!

Cserty József: Igaza van, mert ha valaki a földreformot követeli, már ezért rendőri felügyelet alá helyezik! (Zaj.)

Gróf Széchenyi: Nagy rossz szolgálatot tesz az ilyen beszédekkel a nemzetnek! Ez destruktív!

Ruppert: Az önök rendszere destrualja az országot. Az olyan kijelentések, mint amelyet az igazságügyminiszter tett, hogy ha nem szavazzák meg a választói törvényt, akkor a Wekerleféle törvény alapján fog választani: ez rongja az ország valutáját és hitelét!

Szádeczky: Ez denúciálás!

Budaváry: Hazafiatlan beállítás! Hogy lehet ilyeneket elmondani nyílt ülésen?! (Zaj.)

Elnök: Figyelmeztetem az urakat, alkalmazkodjanak a házszabályokhoz és ne aposztro fálják ily módon képviselőtársukat. Bizzák az elnökre, az majd közbelép, ha ok lesz rá.

Drózdly: Nálam van egy jegyzőkönyv a duna-tiszaközi állapotokról! (Birtha: Hamis jegyzőkönyv! Nagy zaj.) Meri ezt a folyosón mondani. Mert akkor bíróság elé kerül!

Ruppert: A munkássággal való kibékülésről beszél. A miniszterelnök erre vonatkozó cikkeiből olvas fel, a melyek egyikében azt írta, hogy az internálási táborokból is szabadon bocsátották azokat, akikért a szociáldemokraták kezességét vállaltak.

Kerekes: A zsidókkal is kibékültek!

Andaházy - Kasnya (Budaváryhoz): És ön ezt a kormányt támogatja! (Derűltség. Budaváry: Igen, támogatom, mert a nemzeti egységet akarja.)

Ruppert: Azt is írta a miniszterelnök, hogy nekünk szükségünk van internálótáborokra, mert nincs idegen légióink, aholatmát, hogy t. i. a polgárok szabadsága felett bíróság dönt nélkülözök. Ennek látható dokumentuma a zalaegerszegi internálási tábor, a milyen sehoh a földkerekségen nincs ma már. Párhuzamot von a magyarországi és a csehszlovákiai viszonyok között, amire nagy zaj tör ki.

Birtha: Önnek minden száva sértő a nemzetre!

Ruppert: Velem ne kapaszkodjék össze a képviselő ur, mert vagyok olyan hazafi, mint ön és jobban megtettem a kötelességemet, mint azok a mágna-sok, akik otthagyták Erdélyt! (Nagy zaj.)

Birtha: Denúciálás! (Folytonos nagy zaj.)

Elnök: Olyan kevesen vannak a képviselő urak és mégis alig lehet tanácskozni. Kérem legyenek csendben!

Ruppert: A nemzetgyűlésnek, mielőtt szétmegy, becsületbeli kötelessége elintézni ezeket a fontos kérdéseket. Ne felejtsek el a "ma nekem, holnap neked" elvét. Itt a Friedrich példája. Ő szabadította reá 1919-ben a katonaságot a polgárságra, ké-sőbb azután senkit sem üldöztek ártatlanul annyit a katonák, mint őt, saját rendeletei alapján. Az internáltak létszáma nemhogy esökkenne, hanem folyton növekszik. Amnesztia helyett vigan hoznak mindenfelől új internáltakat. "Most retten-tően szenvedünk a hidegtől — írja valaki szónoknak. — Szé-kelyné Freifeld Erzsébet decem-ber 23-án, közvetlen szülés előtt szabadult. Van azonban több várandós nő is a táborban. Klein Margitot és Benkő Erzsébetet december 21-ikén, terhességük utolsó hetében, hajnali öt órákor két szuronyos csendőr vitte el Budapestre, a tolonház kórházába. Szülés után a cse-csemőkkel együtt visszahozták őket. Hegyi Aranka nevű inter-nált nőt egy fegyelmi büntetése alkalmával még 1921 elején a fogdában anyává tették az őrt-álló katonák."

Cserty József: Hallatlan, orszországi állapotok!

Ruppert (tovább olvas): No-venberben aztán elvitték szülei Szombathelyre. A multkor szó-ba került a nemzetgyűlésen az-

augusztusban meggyilkolt le-ány esete. A beállítás azonban kissé téves volt, mert szőkési ki-sérlet gyanujáról ott még a hi-vatalos beállításban sem volt szó. A leányt Gulyás János haj-duböszörményi születésű baka, duhajságáról, durvaságáról, ön-kényes erőszakoskodásáról itt közismert legény lőtte le, aki egy izben a fogdában fegyelmi büntetését töltő Szentesi Anná-tól, saját kijelentése szerint, be-tegséget kapott és a leányt már többször megfenyegette, hogy mihelyt alkalmá nyílik agyon-lövi."

Cserty: Borzasztó!

Ruppert (tovább olvas): "A jelzett napon Gulyás ráordított a leányra és rögtön rá is fogta a fegyverét. A leány elszaladt, mire a toporzékoló baka szó nél-kül célbavette a feljé félig hát-tal álló, magyarul különben sem tudó Paranyacsura Piros-kát és agyonlőtte. A kis terüle-ten összesufolt 80 nő helyzete elképzelhetetlenül súlyos. A bá-násmód hangja teljesen a köz-tük levő prostituáltak színvona-lához alkalmazkodik. A legele-mibb higiénikus követelmények-nek sem tehetnek eleget. Moz-gási szabadságuk minimális. Bírakkjuk minduntalan vissz-hangzik a szivbajos és histériás rohamokban fetregőknek üvöl-tözésétől. Lehetetlen állapot, hogy a tábor belsejében három katonai őrszem is van. Instruk-ciójuk, hogy aki csak visszafe-lé, azt egyszeri figyelmeztetés után agyon kell löni. Néhány héttel ezelőtt idehozták a pilli-csbai táborból az idegen honos családokat. Férfiak, asszonyok, felnőttek, gyerekek szivettépő nyomorban, hajmeresztő piszok-ban és büzben tanyáznak egy-más hegyén-hátán, közös bar-akban tartják azt a 75 orosz-orzági hazatérőt, akit Csótról hoztak ide, miután ott borzal-masan megverték, megkínnozták őket. Kínzásokkal kicsikart val-lomások, aljas besugás alapján, a külvilágtól légmentesen el-zárva sztrájk véreinket, akik-nek az a bűnik, hogy hat-hét évi fogság után haza kívánczo-tak." Főlemlíti egy Csiga Mi-hály nevű apród esetét, aki arany vitézségi érem, több ezüst érem tulajdonosa, végig küzdöt-te a háborút és végig szenvedte a hadifogságot, melynek legna-gyobb részét Denikin seregében töltötte s mikor hazakerült, be-sugás folytán internálták, bár-ha a székesfehérvári hadosztály bíróság felmentette, mert nem tudtak reabilitoyítani semmit. Hát így bannak nálunk a hősök kel. Statisztikát olvas fel arról, hogy az internálási táborban micsoda kegyetlenkedéseket kö-vetnek el. Harminc-hatvan na-pos egységek, öt-tíz-tizenötöszi kikötések, kurtavas, véresverés — nem tartoznak a ritkaságok közé. Gunyevén az internálási tábor "Az egyetlen magyar ki-kötőhely"-nek nevezték el. Már a katonaságnál is megszüntet-ték a kikötést, de itt még divat-ban van. Hogy fogalma legyen a Háznak a történekről, elő-terjeszt egy kimutatást, amely-ből kitűnik, hogy 60—120 napos magánzárlás büntetéseket szab-nak ki, tizszeres, huszszoros, harmincszoros kikötések van-nak, Zalaegerszegen a kurtavas járja, össze-vissza verik az em-bereket, és még a nők tisztessé-gé sinec ott biztonságban. (Zaj jobbfelel.)

Budaváry: Százszor hallot-tuk már!

Cserty József: Komoly dol-gok ezek! Anarchistákat te-nyésztenek!

Budaváry: Százszor hallot-tuk!

Cserty: És még sem intézke-dtek! (Zaj. Elnök csejget.)

Elnök: Méltóztassanak a vá-

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

SOK MAGYAR Bányász

szegődött újabbban a "Magyar Bányászotthon" régi pénzküldőjéhez, mert tudja, hogy ott testvéries kiszolgálásban (lesz) van része. Pénzküldeményünk kiterjed Európa összes országaira: dollár átutalásunk Magyarország és Jugoszlávia területére, a legolcsóbb árak mellett.

TÖBB MAGYAR Bányász

már beküldötte iratait az utlevél megszerzéséhez, legfoglalta hajóje-gyét, hogy a tavaszi munkálatokra otthon legyen.

LEGTÖBB MAGYAR Bányász

reánk bizza hozzátartozóinak kihozatalát és jogügyi dolgok elinté-zését

Ha bármiről felvilágosítást óhajt, mi díjmentesen válaszolunk leveleire.

Irjon a következő címre:

MAGYAR Bányász OTTHON

MINERS HOME

TÓKÉCZKY FERENCZ, tulajdonos

75 EAST 10TH STREET,

NEW YORK, N. Y.

A NŐK BARÁTJA

(PIRULÁK ALAKJÁBAN)

a nők legbiztosabban látó háziszere havibetegség reidellenességeinél, fájdalmas tisztulásnál, nagyobb fokú vérzéseknél, folyásoknál. Pótolhatatlan szer vi-selcs állapotban levőknek, a korai gyermekszülés megállítására. Meghűléstől és rossz vértől származó havitisztulás elmaradásánál s mindennemű női al-lesti fájdalmaknál. Ára postai szállítással együtt: \$1.10. Küldje a pénzt erre a címre:

ÉRDEKY KÁLMÁN GYÓGYSZERGÁRA

1019 LIBERTY AVE.,

PITTSBURGH, PA.

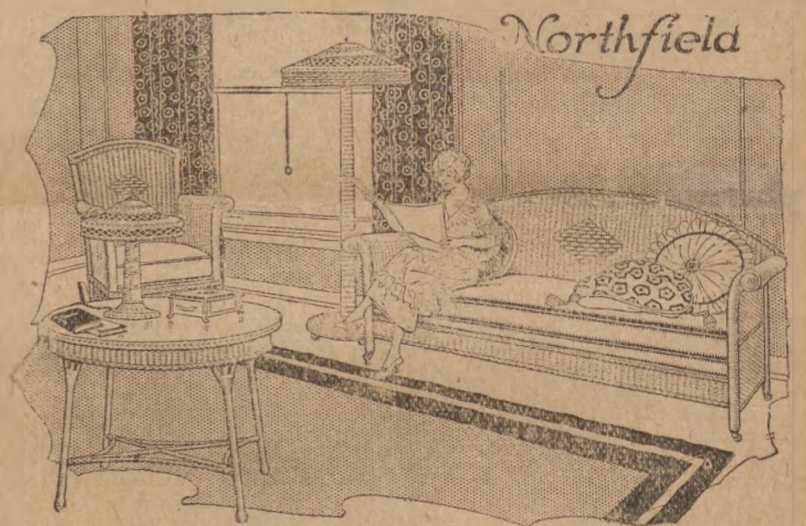
Harmonikákat és hegedűket

leszállított árak mellett tartok raktáron. — Azonkivül mindenféle hangszereket jutányos áron adok, ugyszin-tén magyar kottákat. Elvállalok mindenféle hangszer javítási munkát.

JOHN KOLESZÁR

515 EAST 6TH STREET,

NEW YORK CITY.

Legjobb minőségű BUTOROK

melyek az idő próbáját kiállják már 15 éve.

Mindent gyáraktól vásárolunk wagon számra összes üzleteink részére, azért tudjuk olcsóbban adni áruinkat. Mi megtakarítjuk Önnek a közvetítő hasznát.

Butoraink a legkéleletesebben vannak kiállítva, minden minőségben.

LAKÓSZOBÁK, HÁLÓSZOBÁK, EBÉDLŐK, KONY-HÁK és VERENDÁK berendezését nálunk kaphatja a leg-szebb kivitelben.

Külön esomagoló osztályunk van és biztosítjuk, hogy jól becsomagolt sártetlen butorokat kap. Ha mégis valami baj történne utközben mi jóvá tesszük.

ÁRAINK HUSZ SZÁZALÉKKAL OLCSOBBAK, MINT MÁSHOL.

Mi nagyban és kicsinyben adunk el.

Ezt a hírdetést ha Ön üzletünkbe hozza, egy dollárt kap akármilyen tárgy megvásárlásánál.

Azért tesszük ezt, hogy a vidék magyar közönségével megismerkedjünk.

Hitelt is nyújtunk

A MAGYAROKNAK.

Keressen fel bennünket üzletünkben

Lewis Furniture Co.

HARRY KRAMMER, Manager

Williamson, W. Va.

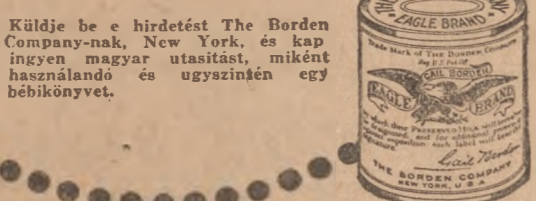

**A BÉBI
ELSŐ ÉVE**

Életének helyesen való kezdete attól függ, hogy milyen táplálékot kap ezen első tizenkét hónap alatt. Hogy a táplálék erős csontokat és vaskos lábakat építsen, kell, hogy az egészséges, tápláló és jó ízű legyen—egyidejűleg olyan, hogy az könnyen és teljesen emészthető legyen. Ha nem tudja szoptatni bébijét

**Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)**

Legyen első gondolata. Erősen ajánlják és előírják az orvosok.

Küldje be a hirdetés The Borden Company-nak, New York, és kap ingyen magyar utasítást, miként használandó és igazságtalan egy bébi könyvet.

**STEBENVILLE BANK & TRUST
COMPANY**

104 South 4th Street, Steubenville, O.

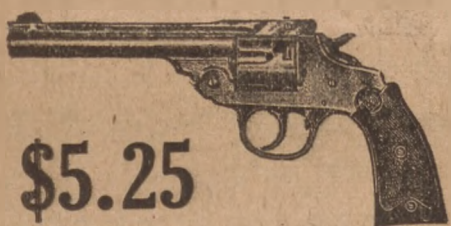
PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók az erdelti árban.

Dollárbetétekre 4 százalék kamatot fizetünk

**ANDREÁNSZKY ARTHUR,
a külföldi osztály vezetője**

\$5.25 "H. & R" AUTOMATIKUS REVOLVER \$5.25

\$5.25
Híres "H. & R." revolverünk a legjobb acélból készült és hatot 16 egy tollsere. Rendelési írja meg, hogy 32, 22 avagy 38 kaliberről melyet akart-e. Azt is írja meg, kékesített acélból avagy nikkelezve akarja-e. Vágja ki e hirdetés és küldje hozzánk nevével és pontos címével valamint 35c szállítási költségre. Az \$5.25-öt akkor fizeti, amikor a revolvert kézbe kapja. Ne halogassa — írjon most! Minden rendeléshez, mely az Egyesült Államok területén kívülről jön, az összeg előre fizetendő.
WESTERN ARMS CO., 1330 N. WESTERN AVE., Dept. M. B. CHICAGO, ILL.

A "Magyar Bányászlap" új címe: HIMLERVILLE, Kentucky. Előfizetési ára egy évre: Két dollár.

**W. M. COLEMAN, VEGYESKERESKEDÉSE
WARFIELD, KY.**

- Vásároljon ebben az üzletben és megtakarít pénzt.
- Sertésus babbal, dobozonként 10 és 15c
- Legfinomabb barack, dobozonként 30 és 35c
- Legfinomabb cseresznye, dobozonként 35c
- Legfinomabb ananas, dobozonként 35c
- Legfinomabb almavaj, dobozonként 35c
- Legfinomabb fekete eper, dobozonként 30c
- Legfinomabb édes burgonya, dobozonként 20c
- Legfinomabb körtévaj, dobozonként 25c
- 6 darab, Tiszta Könnyű Szappan 25c
- 3 darab P. & G. szappan 25c
- Legfinomabb kávé, 1 fontos csomagban 20c

Magyarok különösen figyelmesen részesülnek. — Vásároljon ott, hol a pénzért többet kap.

**Hitelt is szívesen nyújtok a magyaroknak.
W. M. COLEMAN, WARFIELD, KY.**

Műhely és üzlet áthelyezése folytán le-
szállított ár — 3 gal. vizesítés vízszál-
lítású készlet 16 dollár helyett most csak
\$14.00, míg a készlet tart. Ne halogassa el
ezen jó alkalmat, küldje be a megrende-
lést az összeggel, melynek vétele után az
árú továbbítja lesz. Utánvélet mellett nem
küldök.
**JUHÁSZ ANDRÁS,
623 S. Broad Street, TRENTON, N. J.**

**MOUNTAIN STATE CANDY COMPANY, Incorporated
WILLIAMSON, WEST VA.**

Mindenféle cukorkák, szivarok, cigaretták, pipa-
dohányok, frissítő italok, nagybani eladása.
A magyarok különösen figyelmesen kiszolgálásban
részesülnek.

**AZ EGYETLEN MAGYAR
KIKÖTŐHELY.**

(Folytatás a 4-ik oldalról.)

lasz megadását a meginterpellált miniszter urra bízni!

Ruppert: ...most, mikor körműnkre égett minden...

Birtha: Amikor hangulatot kell csinálni kifelé. (Zaj.)

Ruppert: A hangulatot önök csinálják. Az önök kormányja most benyújtotta a kényszer-munkára vonatkozó törvényjavaslatot, a mely szerint 18-tól 45 esztendőig kényszer-munkára — két évre is — bárki elvihető.

Nagy Pál: A legújabb robot!
Birtha: Nagyon jól teszik! Munkára kell menni mindenkinek!

Ruppert: Kell-e akkor nekünk propagandát csinálni. A magyar közvélemény már tisztában van önnel, nincsen szüksége arra, hogy mi propagandát csináljunk.

Andaházy-Kasnya: Érettebb már a magyar közvélemény!

Birtha: Majd meglátjuk!

Ruppert: Crus Anna elküldetésre ítélt kétségbeesésében felakasztotta magát. Szentesi Anna ugyanazért tünt nyelt. Brandsteller Etel lügkövet ivott.

Birtha: Jó firma volt az itthon biztosan, a kommun alatt! (Zaj bafelől.)

Cserty: Akkor ítélt el a bíróság!

Ruppert: Várkövy Margit kikötésre és kurtavásra ítélt felkötötte magát, levágták és a kikötés helyett 6 óra kurtavasat kapott. 1921 júniusában Horváth Imre kapott 30 napi egyest és tiszteri kikötést, 9 éves kislátia szemelattára kötötték ki. Az apa rosszul lett és amikor levették a kötélről, szivettéppé volt — írják itt — amikor a kisgyermek csókolgatta a kötélnek a helyét.

Szabó József (budapesti): Ezek irtozatos dolgok!

Birtha: Számuelytől tanulta annak volt a hohéra biztosan! (Zaj.)

Andaházy-Kasnya: Azt a hóhért ott keresse, a hol tartatják az ilyen rendelkezést!

Szabó József (budapesti): A mit Számuelyt csinált, ne csináljuk mi is!

Ruppert: Juniusban Sándor Károlyt, Láng Józsefet és még két egyént ötszöri kikötésre ítélték.

Budaváry: Sokkal jobb szolgálatot tenne, ha átadná az adatokat a miniszterelnök urnak és nem olvasná fel! Ez a józólással is ellenkezik!

Ruppert: Én öntől nem kérek tanácsot.

Budaváry: Akár kér, akár nem, ez így van!

Ruppert: Seiffert Géza szakács 30 nap egyest és tíz kikötést. Zsargó Lajos tiszthelyettes 60 nap egyest, 20 kikötést és 20-szor hatórai kurtavasat, Molnár István 10 kikötést, 1921 júniusában Szász György 70 botot és 70 pofont, Klein Gyula rokkant ötszöri kikötést kapott stb. Ha a magyar kormány meg akarja menteni ennek az országnak a becsületét, ha vissza akar térni a valódi alkotmányosság útjára, akkor most már elérkezett az utolsó óra arra, hogy ebben az irányban komoly lépések történjenek és hogy a nemzetgyűlés maga is komolyan vegye ezeket a kérdéseket s a kormánytól oda hasson, hogy ezeken az állapotokon változtasson, hogy egyszer már legyen Magyarország is az emberek földjénem pedig csak az atrocitásoké, a pusztításoké, az üldözéseké.

Budaváry: Hitvány rágalom!

Ruppert: Kérde: hajlandó-e a belügyminiszter az internálási és a vele kapcsolatos rendőri felügyeleti rendszert azonnal megszüntetni, vagy amennyiben nem tőle függ, odahatni, hogy ez azonnal megtörténjenék

LOT-HÉNA A TISZTELENDŐ UR.

GULANICH TISZTELENDŐ UR, MINT REALESTÉT KOMPANIA TITKÁR. — MORGANTOWN VIDÉKEN AKASZTJA A MAGYAROK NYAKÁBA AZ ÉRTÉKTELEN LOTOKAT.

Mult évi december 8-iki számunkban felhívtuk a tisztességes magyar papok figyelmét a Sabratoni gör. kath. tisztelendő urra, aki reverendáját arra használja fel, hogy értéktelen lotokat varrjon a hieve nyakába.

A tisztelendő ur akkor terjedelmes nyilatkozatot küldött be, melyben igyekezett bizonyítani, hogy ő soha sem árult ezelből a finom lotokból, hanem ő hivatalához illően szolgálja a hieveit és semmi egyébbe nem foglal-kozik.

Mi tisztában voltunk vele, hogy Gulanich tisztelendő ur nem először és nem utoljára nem mond igazat, épen ezért nem is adtunk helyet nyilatkozatának lapunkban.

Azóta nem hallottunk a főur működéséről. Most azonban cimboráinak vigyázatlansága folytán a kezeink között lévő levélpapírral nem csak hogy elárulták, hanem egyenesen beigazolták azt, hogy a tisztelendő ur nem csak árulja az értéktelen lotokat, hanem a lotkompániának ő a titkára is.

University Realty Comp.-nak hívják azt a társaságot, mely arra verődött össze, hogy a magyarok zsebéből a keservesen keresett pénzt értéktelen lotokért kiszedje.

Vizváry József az elnöke ennek a társaságnak, Gerlits Sándor az alelnöke, Gulanich főur a titkára, Korst Artur a pénztárnoka.

Morgantown vidéken vannak a társaságnak "értékes" lotjai, melyeket olyan szédületes ígéretekkel varrnak a hiszékenyebb magyarok nyakára, melyre mostanában nem igen volt példa.

A telkek mellé azt is ígérték, hogy bányát, gázgyárat nyitnak és mindezekben természetesen részes lesz a boldog telek tulajdonos is.

Nem kell sok szót vesztegetnünk arra, hogy ebből egy szó sem igaz és azt hiszik arról sem kell sokat írunk, mit érnek a főur lotkompániájának lotjai, hiszen azt tudja minden magyar bányász, hogy aki egyszer lothiának kezeibe került, drágán kell megfizetni a barátságát, mert mindig mindig értéktelen lotot akasztanak a szegény magyar nyakába.

Különbben itt közlünk egy levelet, melyet ennek a finom kompániának egyik áldozata írt be hozzánk.

Tekintetes Főszerkesztő ur. Dicsértessék a Jézus Krisztus igy kezdem soraimat, kérem szépen Himler Márton ur kérésemet meghallgatni.

Már írtam be a magyar Szabadsághoz, de nem válaszoltak és be sem írták az újságba. Engem Gerlits Sándor nagyong megrongált meg a Vizváry József, eladták nekem telket Morgantownban, ami nem ér semmit, ígérték, hogy banya nyilik azon a helyen, meg gázgyár mind bent lesz és most megtudtam, hogy semmi sem igaz belőle.

Minden pénzem elszedték, de hát kérem azt mondták, hogy Gerlits ur a magyar Szabadság igazgatója és most nem is irnak onnan. Megint elővették az olvasót és esküdték, hogy az állam polgárainak szabadsága végre a független bíróságok kizárólagos oltalmába vizsgálhelyeztessék; továbbá hajlandó-e a felmerült panaszokat parlamenti bizottság bevonásával megvizsgáltatni s az elkövetett bűnök és visszaélések megtorlásáról gondoskodni?

Elnök: Az interpelláció kiadatik a belügyminiszter urnak.

tek, hogy becsületes emberek és most tudtam meg, hogy nem lehet rajtok semmit sem venni, még ami rajtok van, az sem az övéké, sok embereket becsaptak erre.

Tessék szives lenni megírni, hogy mit tegyek velök, egyet tudok mondani, hogy ha még egyszer reverendában olvasóval akar becsapni megételem vele hogy a szentséges Szűz Anya nevére ne mocskolja be. Bár csak hallgattam volna Balog urra, hogy vettem volna tőle részvényt most nem volna bajom. Tessék megírni az újságba, hogy többet senkit be ne csapjanak.

Szépén köszönöm a sziveségüket maradtam tisztelettel

NAGY JÁNOS,
Rfd 7, Box 59.
Morgantown, W. Va.

Nagy testvérnek sem tudunk mást mondani, mit már annyiszor megírtunk a Bányászlapban, hogy vásárlás előtt és ne után forduljanak hozzánk, mert olyan emberek, akiknek semmijük sincs, mi sem tudunk sem mit se venni.

A jeles társaság pedig megtudta, hogy ezt a levelet írták hozzánk és Gerlits ur sietett a Bányászlap egyik alkalmazottjának könyörgő levelet írni, hogy ne hozzák nyilvánosságra ezt az esetet.

Igy került hozzánk a levélpapír, így tudtuk meg, hogy Gulanich ur a titkára ennek a kompániának.

És most újra csak felhívjuk a tisztességes magyar papok és a lelkes egyesület figyelmét, hogy rugják ki a főurat maguk közül, mert csak foltot hoz Gulanich ur személye a magyar papi karra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Steve István, Cleveland, O. Ön most szeretné a Bányászlapot felhasználni arra, hogy az italkészítésért Önre rótt büntetést két év után visszaszerezze. Ilyen játékba a Bányászlap soha sem megy bele.

Miért nem volt akkor barátunk Ön, mikor azon a vidéken a Bányászlap embereinek veszélyes volt a járás? Mi tudjuk, hogy Ön akkor épen abba a táborba tartozott, mely a Bányászlap letörését tüzte ki célul.

Most ahajlandó lenne besugárta is, hogy öt száz dollárját visszaszerezze. Miért nem írt Ön akkor be azokról a dolgokról, amikor még nem volt bajban és nem volt a Bányászlap szolgálatára szüksége, miért lett csak most egyszerre olyan nagy barátunk?

Az ilyen barátságra és az ilyen besugárásra a Bányászlapnak igazán semmi szüksége sincs.

Ügyével egyébként forduljon ügyvédhez, bár nem hisszük, hogy az is segítene ilyen italkészítési büntetés ügyében.

Fazekas Ferenc, Lyburn, W. Va. A lapot megindítottuk az óhazai címre.

Bulkó János, Dayton, Ohio. Az Ön által kért számoló könyvet sziveskedjék a lapunkban hirdető Kerekes vagy Nyitrai cégtől beszerezni, nem tudjuk azt beszerezni itt Önnek. Himlervillen még nincsen könyvkereskedés.

Hegedűs János, Ward, W. Va. A lapot megindítottuk édesapjának. Naptár küldése 50 cent-be kerül az óhazába. Ezen összeg beküldése ellenében minden óhazai előfizető is megkapja a naptárt.

ISMÉTELENT!

És már a szét küldését megkezdjük az 1922-ik évre szóló kertészeti NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉKÜNKNEK. Amely magában foglalja

**SAJÁT TELEPEINKEN
TERMELT**

és Európából hozatott mindennemű gazdasági, konyhakerti és virágmagvakat, gyümölcs, díszfa, díszbokrokat, magas törzsű és bokor rózsákat, szobavirágot és gazdasági szerszámokat.

**IRJON AZ ALABBI CIMRE
Ön is egy példányért,**

**KÁLLAY BROS. CO.
PAINESVILLE, OHIO**

LOGAN VÖLGYI Bányász TESTVÉREK!

Öt éve vagyok köztetek, ismertek, hogy becsülettel szolgáltam ki vevőimet. Ezután is lesz az elvem, hogy mindenkit tisztességgel szolgáljak ki. Férfi és női ruházati cikkeket, kalapokat, cipőket és minden ruházati cikket a legjobb minőségben a legolcsóbb áron adom.

**COLUMBIA GRAMMOFONOK
a legújabb és legszebb lemezekkel.**

ADLER-FÉLE tajték pipák, cigaretták és szivarszipkák jótállás mellett.

Valódi 14 karátos hazai aranyórák, láncok, gyűrűk. Az egyedüli magyar szabó vagyok a vidéken. Mérték után is készítik kitűnő minőségű szövetelekből ruhákat.

A magyar bányászok pártfogását kéri.

BORBÉLY JÓZSEF & CO.

BOX 247, LOGAN, W. VA.

THE GROCERIA AND SUPERIOR FEED CO.

Fűszer és vegyes élelmiszer kereskedési társaság üzletében a magyar bányászok a legjobb kiszolgálásban részesülnek.

Legjobb széna és szalma. — Mindenféle magvak. Darált kukorica. — Szemes kukorica. — Száritott répa keverék. — St. Nicholas liszt.

Keresse fel üzletünket és győződjék meg elsőrangú kiszolgálásunkról.

Szállítunk mindent. Megvünk pénzt.

**GROCERIA AND SUPERIOR FEED COMPANY
KERMIT, W. VA.**

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

NEW YORK--HAMBURG DIRECT

A legrövidebb összeköttetés Közép-Európa bármely részébe. HAJÓK NEW YORKBÓL A 8-11 KIKÖTŐBŐL. North River, a 46-ik utca lábától, indulnak minden csütörtökön déli 12 órakor.

Minden gozósón 2, 4 és 6 hahóhellyel vannak cabinok (fülkék). Nagy obédó helyiség, tiszta terem és az összes fedélzeti szobák kizárólag a 3. osztályú utasok számára. A Hansa, Bayern, Wuertemberg gozósókán néhány különleges cabin is van.

Két új 20.000 tonnas hármas csavaru gozós

RESOLUTE és a RELIANCE
1, 2 és 3. osztályú utasok szállítására 1922 május hó 2-ától kezdődőleg szolgálnak. Ha lesz álltva az arról fogva felváltva indulnak minden kedden. Előjegyzés végett forduljon bármely ügyünkönkhöz vagy hozzánk.

UNITED AMERICAN LINES, Inc.
39 BROADWAY, NEW YORK.

**MAGYAR Bányászok!
THE B. C. ROACH
HARDWARE & FURNITURE CO.
WILLIAMSON, W. VA.**

raktáron tart mindenféle butorokat, kályhákat, chinaezüst évesszerezőket, festőket, üvegarukat és minden házfelszerelési cikkeket.

A magyarokat figyelmesen kiszolgálásban részesítjük és áraink a legolcsóbbak.

**KERESSE FEL ÜZLETÜNKET,
HA WILLIAMSONBA JÖN.**

Óhazai mesék....

Csitsa

Irt: Fisher Andor.

(Folytatás.)

Mikor letelt a gyakorlat ideje, hazament és este ellátogatott Csitscsákhoz.

Csitsa már hallott róla, hogy Imre hazakerült és nagyon bántotta, hogy nem hozta ment először.

Hidegen fogadta nagyon Imrét, pedig szerette az embert.

— Azt hittem ide se jössz, csak az anyád szoknyája mellett ülsz...

Imre haragos lett, de igyekezett uralkodni haragján.

— Hát nem nagyon érdemelted meg, hogy eljőjék hozzád, mert kicsoda asszony az, aki egy kis veszekedéstől mindjárt otthagyja az ura házat...

— Ott hagytam és nem is megyek vissza többet, nem leszek anyáddal többet egy fedél alatt. Vagy vélem élsz, vagy anyáddal, de én oda többet vissza nem megyek. Aki engem úgy megbántott.

— Hát én meg ide nem jövök, ha velem akarsz élni, akkor visszagyűsz, de most mindjárt velem... Nem bántott téged senki... Egy kis veszedelem asszony népek közt más háznál is akad, még se szaladnak mindjárt haza...

— Én meg vissza nem megyek... Ha akarsz velem élni, külön jössz, ha nem, hát maradj anyáddal, élj vele...

Imre most már nem bírta visszafogni indulatát és mint egy felbőszült oroszlán, úgy ordított...

— Hát akkor maradj, mert én nem megyek külön lakni. Akkor élj magadnak...

Becsapta maga után az ajtót és elrohant haza...

Csitsa siránkozott, az anyja is haragudott rá, meg a bátyja is, hogy ilyen kis semmiség miatt elhagyta az ura házat, de hát nem hajhattak el a háztól, hiszen a legközelebbiek mégis csak ők voltak hozzá...

Az idő múlt és Csitsa meg Imre külön válva éltek.

A faluban ha találkoztak elfordították a fejüket, hogy ne is lássák egymást.

Csitsa azért sokat gondolt az emberére, mert a szerelem tüze égett benne...

Imre nem nagyon adta a fejét a busulásnak, néha a korcsmába kirugott a hámból és olyankor Csitsa valami féltékenységet érzett, mert félt, hogy a sok muzsikáltságának még Csomós Bora után való bomlás lesz a vége...

Voltaképpen egyik sem haragudott a másikra, csak két makacs ember állt egymással szemben, egyik sem akart a másiknak igazat adni és hogy az ellentétet szítsa is valami, arra ott volt az Imre anyjának a nyelve...

Mindig talált valamit, amivel Imrében a harag tüzét felújította...

Egyszer meszelni akart és épen a Csitsa holmiját találta utjában...

— Te Imre minek itt annak a szemetnek a holmija. Csak utamba van... Rakjad ki az utcára, majd elviszik, ha tetszik nekik...

Imre leintette az anyját, hogy ha eddig nem volt utban ezután se legyen, de aztán, hogy elment munkába, csak kirakta a vén Petrének az utcára Csitsa ládáját, ágyát.

Mikor Imre hazajött, már az utca gyerekei táncoltak a holmi körül és csak úgy égette a szégyen, amit tiltakozása ellenére az anyja okozott neki.

Nem is evett akkor este és kicsi hijja, hogy meg nem verte a szülő anyját, de már nem segíthetett a szegény meg volt és még nagyobb lett volna, ha vissza be hordja a a házba a holmit, hagyta hát kinn tovább...

Este aztán a Csitsa bátyja elvitte a holmit haza, mert már ők is hallottak a csufaságról és nem akarták, hogy még másnapra is akadjon a falunak nézni valója.

Ez az eset még jobban szét választotta a házastársakat, bár Csitsa magában meg volt győződve róla, hogy ez csak a boszorkány — csak így hívta az anyósát — műve lehet, Imre nem lehet ludas a dologban.

Az eset után némsokra egy éjszaka dobpergés verte fel a falu csendjét...

A kisbíró verte a dobot végig a falun, az alvók felriadtak és az utcára szaladtak megtudni, mi okozza a szokatlan időben a dobolást...

Kitört a háború... adták szájról szájra. Mindenkinél el kell menni...

Nem sok idő telt bele mindenki talpon volt és nemzeti színű zászló alatt, cigány zene szó mellett járta a falut minden ember, asszony gyerek, éltették a háborút.

Senki sem tudta milyen borzalmak kezdődtek meg abban a végzetes órában, mikor azon a forró júliusi szombat délután az osztrák-magyar monarchia nagykövete elhagyta Belgrádot...

A mámor hamar elmult Verébélyen is. Két napra rá már mindenkinél ment valakije.

Petre Imrének is menni kellett.

Mardosta szívét a gondolat, hogy amikor ilyen nagy utra készül, talán még is csak ki kellene békülni az asszonyával, akit nem szeret ugyan, de akire nem is haragszik. Nem vettét az asszony semmit igazában, csak asszony dolog miatt éltek külön... Még se szabad így elmenni...

Amíg Imre így gondolkozott Csitsa is folyton csak rá gondolt...

— Milyen jó is a többi asszonynak gondolta — azok most legalább elisratják, elkisérik a párjukat, az enyém meg haraggal megy el... Pedig soha se haragudtam rá. Csak az az égetni való anyja ne lenne, az az oka mindennek...

Egyik se mozdult meg, mert mindakettőjüket még mindig fűtötte a gög, mely elválaszt embereket egymástól...

Mikor már elment, Csitsát mardosta nagyon a lelkiismeret, hogy még is csak neki kellett volna engedni, de már késő volt, az emberét elvitték Galiciába...

Az asszonyok estéknél mikor a munkából hazajöttek valósággal ostrom alá fogták a postahivatalt, várta mindenki a rózsaszínű tábori kártyákat. Ki a fiától, ki az urától, ki a testvérétől...

Boldog volt, akinek jött tábori kártya és végig sirta a falut, akinek aznap semmit se hozott a posta...

Csitsa irigyelte az asszonyokat, hogy hirt kapnak az emberükről, és sirt sokat, hogy miért is volt olyan makacs, ha kibékül az urával, most ő is várná a tábori lapokat, így meg csak akkor tudott valamit az uráról, ha Süsi Borcsa hozott valami hírt Petrektől...

— Azt írja Imre, hogy nagyon sok muszkát küldött már a másvilágra, folyton lövöldöznek.

— Jaj csak osztán egy muszka meg majd őt le ne löjje.

— Hát lányom az is megeshet, hagyja rá, Süsi Borcsa.

Csitsa ismét elkezdte a templomjárás, tán még sürűbben, mint lánykorában... Most már nem Krisztus menyasszonyságáért imádkozott, hanem azért, hogy az urát épen, egészségesen vezéreljék haza az égi hatalmak...

Minden szabad idejét a templomban töltötte...

Egy estefelé, ahogy a templomból jött, a falu asszonyai már a postaosztást várták.

Csitsának is arra vezetett el az utja, hát megállt.

Nem remélte, hogy neki is hozhat valamit a posta, különösen azt nem, hogy rózsaszínű tábori lapot kapjon.

Kovács Paliné nyomta a markába a levelező lapot és Csitsa majd kővé meredt, mikor az Imre irását ismerte meg rajta.

— Szerelmes Jézusom Imre irt, lelken-dezett Csitsa.

Rohant haza és négyszer is elolvasta a levelező lapot.

Kedves párom, — kezdte Imre — tudom, hogy nagyot vétettem ellened, hogy úgy gyűtettem el tőled bucsuzatlan, de hát felejtst ezt el, gondoljál rám jó szíved, mert én azzal gondolkodok rád. Nagyon fáj, hogy így folyt az életünk sora, de ha csak még egyszer haza segít a jó Isten minden más-kép lesz. Ne haragudjál rám és bocsássál meg nekem, irjál, mert rosszul esik, hogy más ember kap az asszonyátul levelét, én meg olyan vagyok, mint az ágról szakadt.

Erre nagyon meleg van és meleg napokat csinál a muszka, de mink is neki.

Isten veled és velem is és maradj tisztá szívvel a siring hozzád párom Imre.

Erre a levélre Csitsa még akkor este válaszolt, olyan nagyon boldog volt, hogy irhatott az emberének, akit most még jobban szeretett mint valaha.

Kedves egy párom, Imre,

kívánom a jó Istentől, hogy ez a levelem a legjobb egészségben találjon, olyanba, mint nekem van, mert hála Istennek nekem semmi bajom sincs. Továbbá tudatom, hogy a tábori kártyádat megkaptam és megértetem belőle mindent, hogy te nem haragszol, hát én se haragszol, csak a jó Isten haza segíjen, majd jó lesz minden. Nagyon sokszor rosszakat álmodok, azért ha csak idő van rá kedves párom irjál tábori levelet. Édesanyám is tisztel csókol, meg Audri-sunk is. Ő is megy sor alá, nem tudom mi lesz vele. Tisztellek, csókolak a hideg siring, hűséges párod Őrsi. Irjál rögtön.

Azontul aztán gyakran jöttek, mentek a tábori lapok Őrsi és Imre közt, mintha soha se lett volna köztük semmi.

Csitsa minden este a templomból jövet oda állt az asszonyok közé a postára és várta Imrétől a tábori lapokat.

Egyszer aztán nem jöttek a lapok...

Csitsa végig sirta a falut, csakugy mint

a többi asszony, míg néhány nap múlva megjött egy lap Imrétől. Kórházból küldte, megsebesült.

Alig lehetett Csitsát lecsittítani, menni akart minden áron messze Galiciába az ura után a kórházba.

Nem kellett azonban mennie, mert másnap megint jött egy lap, hogy Imre a szomszéd városkába kerül kórházba...

Csitsa ahogy a lapot megkapta, már csomagolt is, ment az első vonattal Pásztóra, a kórházba.

Imre már ott feküdt egy hófehér ágyban, halott halványan.

Alig nyitotta fel a szemét, lázas volt, a nagy fájdalomtól, néhány órája veték csak le a szétroncsolt balkezét.

Őrsit hiába kérte az ápolónő, ne riassza fel álmából az urát, csak ráborult és keservesen zokogott...

Imre felnyitotta szemét, meg fogta a felesége kezét, szólni akart, de a nagy fájdalomtól nem bírt, csak fogta, fogta a Csitsa kezét és ismét elaludt.

Pár órára rá, hogy felébredt, Csitsa ott ült az ágya szélén, Imre intett neki, hogy hajfoljon közelebb hozzá.

Egész csendes hangon kezdte Imre, a fájdalomtól félbe-félbe szakítva.

— Tudom Őrsi, hogy nagyot vétettem ellened, de nagyon nagyon megbántam tettem, ne haragudj rám. Anyám volt mindenek az oka, meg az, hogy nem voltam ura magamnak. Most már nem tudom kellek-e neked fél kézzel. Ha nem azt is megérttem, mert nem voltam jó hozzád, mikor ép ember voltam... Itt megteltek könnyel Imre szemei és nem bírta folytatni tovább...

Őrsi megtörülte Imre izzadó homlokát és könnyes szeméit és vigasztalni kezdte urát.

— Ne busulj semmit Imre, soha se jut eszembe többet ami elmult. Ha nincs is két kezűd, az se baj, jó erősek az én kezeim, majd dolgozok én helyetted is csak hogy visszasegített a jó Isten... Ha jobban leszel hazajössz, akkor kiárandalom a Czinege házat és külön megyünk, nem bánt senki bennünket, nem áll többet közénk senki se...

És a két ember, akik közül az egyik idegen volt eddig a másikhoz, a háború viharán keresztül végre egymásra talált, elválaszthatatlanul...

— Vége —

ELLOPTÁK A RAVATALON EGY HALOTT ASSZONY — ORRÁT.

Vérfagyasztó halottcsontkítás történt Szilveszter estjén az Udvarhelyvármegyei Székelylengyel falva községben. Özv. Zsigmond Lakos Istvánné, 95 éves öreg székely asszony, ki kártyavetésből és kuruzslásból élt, Szilveszter napján meghalt. Babonás félelem, titokzatosság

a község és vidék néphitében. Hirtelen halálával még fokozódott. Szilveszter estjén összegyűltek a "virrasztók", Társaságban megnézték a halottat, a melyet lepedőbe burkolva, égő lámpa mellett hagytak és átvonultak a közvetlen szomszédos szobába. Suttogva beszélgették az öreg asszony "csoda-tetteit" és annak következményeit: A mint így telt mult az idő s már a "virrasztók" is hazakészülöd-

HAZAI HIREK

RABLÓGYILKOS TÁMADÁS RÁBAKETHELYEN.

Január 14-ikére vípradó éjjel Kukor György rábakethelyi földművest, amikor lakása ajtaját kinyitotta, egy ember fejszével megtámadta és a fején és vállán megsebesítette. Kukor-nak segítségére sietett Ferenc névű fia is, aki a támadót szintén egy felragadt fejszével fejbeütötte, hogy az összeesett. Torján Imre rábakethelyi napszámra ismertek az éjszakai támadásban, (akit magához térése után letartóztattak és átadtak a szentgothárdi járásbíró ságnak.

(Vasvármegye.)

MEGMÉRGEZTE AZ EGYIK FIÁT, HOGY A VAGYON A MÁSIKNAK JUSSON.

Kerekes Vendélné dombovári asszonynak két fia volt, Sándor és Ferenc. Sándor volt az idősebb, Ferenc a fiatalabb. Az asszony a fiatalabb gyermekét, a 17 éves Ferencet szerette jobban és az volt a vágya, hogy nagy vagyona Ferencnek jusson. Arra határozta el magát, hogy megmérgezi az idősebb fiát.

Egy napon az idősebb, Sándor, vacsoraidőben jött haza Ferenc vidéken volt. Az ass-

zony vacsorát főzött fia számára és abba mérget tett. Sándor fia jókedvűen, vidám hangulatban beszélgetve fogyasztotta el a vacsorát. Az asszony még jószívvvel kínálgatta is: — Egyél fiam. Jó? — Jó, édesanyám. Izlik.

Alig ette meg a vacsorát, Sándor rosszul lett és görcsökben fetrengett. Az anya, mikor látta, hogy gyermeke halálos görcsökben kinlódik, sikoltozni kezdett és orvosért kiabált. Rövidesen meg is jelent az orvos, hogy még sikerült is Kerekes Sándor életét megmenteni. Az asszonyt letartóztatták.

KERESTETÉS.

Az alább felsorolt személyek sziveskedjenek címüket a svéd kir. főkonzulátus magyar osztályával közölni. (Cunard Building, Room 359, Morris Street Entrance, New York.) — Csávora Pál, Csoma István, Laskod, Szabolcsmegye. Dulak Béláné, szül. Pias Kunigunda. Engler János Feig Samuné Fábán Anna, Pécsvárad. Gross Ferenc, Brassó. Gurman (Gyurman) csa Jád. Hanslicsek Ernő, Pozsony-Szent-György. Özv. Kiss Ernőné szül. Dittrich Etelka. Marosán László, Homok, Szatmár megye. Margozné, Gorondi Ro-

A Magyar Bányászlap KÖNYVNYOMDÁJA

HIMLerville, - - - KENTUCKY.

A legjobban berendezett magyar könyvnyomda szedőgéppel és gyorsajtkákkal, ahol mindennemű egyleti és üzleti nyomtatványok, névjegyek, hirdetések, körlevelek, levélpapírok, tagsági könyvecskék, számlák és borítékok készítése jutányos áron, pontos időre elvállaltatik.

Nyomdánk elsőrendű, pontos és gyors kivitel tekintetében versenyez bármely nyomdával.

A MAGYAR Bányászlap szerkesztősége s kiadóhivatala arra kéri a t. olvasó közönséget, hogy vásárlásainál a laphaladó ékeket előnyben részesítsék. Amely üzletben megfordulnak, követeljük, — hogy hirdessenek a Bányászlapban.

FELHÍVÁS.

Mindenkinek, aki beküldi hozzánk pontos címét,

INGYEN

küldjük meg a MAGYAR FARMER március 15-ikén megjelenő első számát.

Ezen kéthetenként megjelenő mezőgazdasági, társadalmi és szépirodalmi folyóirat, érdekelni fogja Önt is, azért hát küldje be címét még ma.

Pénzt nem kérünk, csupán csak címet.

Minden levél így címezendő:

MAGYAR FARMER
FLINT, MICHIGAN.
P. O. B. 407. Sta. A

E 7333 Sutyák keserve Komikus Sírni tudnék

E 7334 Kéket nyilik az ibolya Elmennék én

E 7219 Bözsi ne sirjon Ének Egy ablaknál

E 7137 Gyere vissza Cigány Repülj fecském

85 CENT 85 CENT DARABJA

79708 Emlékezés

Ezt a remek darabot Kerék-jártó Duci, a világhírű magyar csodahegedűs játszta

ARA EGY DOLLAR

Utánvételt is küldjük.

UNION MUSIC STORES
1828 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, O.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN.

E héten minden nap dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Szombaton 25-én este nagy táncmulatság lesz Himlervillen Gál Sándor garyi zenekarának közreműködésével.

Beléptidj férfiaknak 75 cent, nők nem fizetnek beléptidjat.

Vidéki vendégeket is nagyon szívesen látnak a mulatság rendezői. Szállásról, ételről hűsítőkről gondoskodva van.

Egy kis magyarral megszáporodtak a himlervillei magyarok, Steflik Ferencet örvendeztette meg felesége egy kis fiu világra hozásával.

Február 12-én alakult meg Lakvicska Mihály kezdeményezésére Himlervillen a Munkás Betegsegélyző Szövetség 114-ik fiókjá.

Elnök lett Fekete János, titkár Szemán Mihály, pénztárnok Gurdon Károly, jegyző Galambos Máté, számvizsgálók Gombos Gábor és Sós Károly, szervező Sós Ferenc, beteglátogató Demian András.

Az új fiók tagjai Sós Ferencz, Gombos Gábor, Gurdon Károly, Sós Károly, Demian András, Szalay Ferencz, Galambos Máté, Szemán Mihály, Fekete János, Lakvicska Mihály, Rubi Sándor, Rubi Mihály, Vincze János.

Gyüleéseket a fiók minden hónap harmadik vasárnapján tart, amikor új tagokat szívesen vesznek fel.

KISHIRDETÉSEK.

MUNKÁT NYER.

KERESÜNK NEHÁNY EMBERT akik áruinkat árulnak vidéken. Magas jutalékok és ellátást adunk. Egy jó VARRÓNORE is szükségünk van jó fizetés mellett.

ELADÓ.

BUTSER ÉS GROCERY ÜZLET Toledo magyar negyedének központjába jól ismert butser és grocery üzlet, házsal, dupla telekkel, nyári mulatóval jutányos áron eladó.

SZÁMOS ÉVVEL MEGHOSSZABBITJA ÉLETÉT.

10-től 30 évvel éri magát fiatalabbnak. Hogy verít tisztán, egészségesen tartassa, egy olyan vértisztító teát kell használnia, mint a Bulgár Vör Tea.

MAGYAR Bányászok!

Egyek óta vezetnek vagyon. Egyek óta szorgalmat ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztek.

Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám. Dr. O. M. WHITT fogorvos MATEWAN, W. VA. Dr. W. F. McCOY utca.

A bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászokról.

Mint az óra Gyógyítja a hülest 24 óra alatt CASCARA QUININE

KI VAN próbája, gyontan hat... K. B. O. tableták a világ legjobb szare két nemzedéken át feljajás, hülest és grip ellen.

HUSVÉTRA saját csomagját azonnal elküldjük. Itt az idő azokat elkészíteni. AMERICAN FORWARDING CO.

Bányász Otthon 175 EAST 10TH STREET, NEW YORK, CITY.

Külföldi Magyarság a külföldi magyarok Szövetsége hivatalos lapja.

New Yorkból--Hamburgba Közvetlenül az alanti hajókkal: Orduna Márc. 3, Apr. 14, Máj. 26.

IDEAL FONOGRAF TŰK egy tíz tíz ler. ez tökéletes lejátszására alkalmas.

EZ A BANK a vidék magyarjainak a legszívesebben ajánlja fel szolgáltatást.

FABRE LINE Jas. W. Elwell & Co. General Agents 17 State St., New York, N.Y.

PROVIDENCE Február 25 Harmadosztály Triesztig \$95.00 és \$5.00 hadiadó.

BRAGA, Március 15 Harmadosztály Triesztig \$85.00 és \$5.00 adó.

PATRIA Március 21 Harmadosztály Triesztig \$90.00 és \$5.00 adó.

Logan vidéki magyarok! Értésitem Logan és vidék magyar közönségét.

Az Autostrap Beretva mely évekig 5 dollárba került, most EGY dollárért árusítjuk.

STROSNIDER DRUG CO., The Rexall Store. Williamson, W. Va.

M. COLLIER, D. D. S. DENTIST Kermit, W. Va.

UNITED GROCERY CO. Logan, W. Va.

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására.

PAIN-EXPELLER Valley Reg. U. S. Pat. Off. több mint 50 év óta világhírű szer.

CUNARD-ANCHOR Legerősebb hajók a világon. A magyar kormány által engedélyezett hajózársaság.

Saxonia, Márc. 7, April 18 Caronia April 8, Máj. 13 ITALIA, március 24

FABRE LINE Jas. W. Elwell & Co. General Agents 17 State St., New York, N.Y.

PROVIDENCE Február 25 Harmadosztály Triesztig \$95.00 és \$5.00 hadiadó.

BRAGA, Március 15 Harmadosztály Triesztig \$85.00 és \$5.00 adó.

PATRIA Március 21 Harmadosztály Triesztig \$90.00 és \$5.00 adó.

Mindenféle Ékszerék Elgin és Illinois órák. Arany vagy aranyozott ékszerek.

M. COLLIER, D. D. S. DENTIST Kermit, W. Va.

UNITED GROCERY CO. Logan, W. Va.

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására.

PAIN-EXPELLER Valley Reg. U. S. Pat. Off. több mint 50 év óta világhírű szer.

EGYLETI KALAUZ.

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

ALAKULT: 1903 október 1-én: Anyaosztály, Gary, W. Va.

Főtisztviselők névsora: Főelnök: Sidótzky József, Box 52, Thorpe, W. Va.

Tisztviselők a 1-ös osztálynál. Elnök: Bartha András, alelnök: Ágyagos János.

Tisztviselők a 2-ik osztálynál. Elnök: Horváth József, alelnök: Török Gedeon.

4-ik osztály: Clynor, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

5-ik osztály: Heilwood, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

6-ik osztály: Adena, Ohio. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

7-ik osztály: Heasting, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

8-ik osztály: Sagamore, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

9-ik osztály: Soldier, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

10-ik osztály: Lynch, Ky. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

11-ik osztály: Edri, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

12-ik osztály: Hollister, Ohio. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

14-ik osztály: Monavellie, W. Va. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

HUNYADY MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET. — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR Bányász LAP.

KÖZPONTI OSZTÁLY: Központi elnök: Szabó András.

Központi pénztárnok: Veres András, Box 435, Olymer, Pa.

1-ös osztály: Eleanor, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

2-ik osztály: Deegan, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 1-ös vasárnapján.

3-ik osztály: Rossiter, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

4-ik osztály: Clynor, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

5-ik osztály: Heilwood, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

6-ik osztály: Adena, Ohio. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

7-ik osztály: Heasting, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

8-ik osztály: Sagamore, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

9-ik osztály: Soldier, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

10-ik osztály: Lynch, Ky. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

11-ik osztály: Edri, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

12-ik osztály: Hollister, Ohio. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

14-ik osztály: Monavellie, W. Va. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

ÉPITSÉN HÁZAT HIMLERVILLEN RÓKA FRIGYES, Himlerville, Ky., elvállalja HÁZAK ÉPÍTÉSÉT a legjobb kivitelben a legolcsóbb árért.

WELCH VIDÉKI MAGYAROK! G. D. MITCHELL D. D. S. Dentist korona és híd munkák kitünő készítője.

WELCH, W. VA. PAYNE BLDG. EZ A KIS IRÓGÉP megfelel az Ön igényeinek, csakugy, mint bármely más, drágább gép.

ELADÓ FARMOK Megbízást kaptam arra, hogy körülbelül 60 elsőrendű farmot adjak el.

HUSZ BURDOS GAZDÁT ÉS 25 NÖTLEN Bányászt KERESÜNK. Három kontraktort is használhatunk, akik hajlandók egész entryket felvállalni.

Apa, Anya, Fivér és Nővér Kedvence

a Victrola a fiatal szívek gyönyörűsége. A családapa is megtalálja a maga énekét, amit hajdan danolt és füttyült.

M. COLLIER, D. D. S. DENTIST Kermit, W. Va.

UNITED GROCERY CO. Logan, W. Va.

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására.

PAIN-EXPELLER Valley Reg. U. S. Pat. Off. több mint 50 év óta világhírű szer.

SZENT LUKÁCS KÓRHÁZBAN minden betegségget a legjobban gyógyítanak. BLUEFIELD, W. VA.

Mindenféle Ékszerék Elgin és Illinois órák. Arany vagy aranyozott ékszerek.

M. COLLIER, D. D. S. DENTIST Kermit, W. Va.

UNITED GROCERY CO. Logan, W. Va.

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására.

PAIN-EXPELLER Valley Reg. U. S. Pat. Off. több mint 50 év óta világhírű szer.

SZENT LUKÁCS KÓRHÁZBAN minden betegségget a legjobban gyógyítanak. BLUEFIELD, W. VA.

Mindenféle Ékszerék Elgin és Illinois órák. Arany vagy aranyozott ékszerek.

M. COLLIER, D. D. S. DENTIST Kermit, W. Va.

UNITED GROCERY CO. Logan, W. Va.

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására.

PAIN-EXPELLER Valley Reg. U. S. Pat. Off. több mint 50 év óta világhírű szer.

SZENT LUKÁCS KÓRHÁZBAN minden betegségget a legjobban gyógyítanak. BLUEFIELD, W. VA.

Mindenféle Ékszerék Elgin és Illinois órák. Arany vagy aranyozott ékszerek.

M. COLLIER, D. D. S. DENTIST Kermit, W. Va.

UNITED GROCERY CO. Logan, W. Va.

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására.

PAIN-EXPELLER Valley Reg. U. S. Pat. Off. több mint 50 év óta világhírű szer.

PORTAGE és vidékének legjobb, legrészletesebb bankja felajánlja szolgáltatást önének. Ne küldje pénzt mindenféle magán bankokba.

WALDO HOTEL Tisztelt honfitársaim, ha Charleston, W. Va.-ba jönnek, ne feledjék felkeresni a 40 szobás WALDO HOTELT.

Himlerville és vidéke magyarsága. Van szerencsém bejelenteni a magyar bányászoknak, hogy KERMITEN, W. VA., egy teljesen felszerelt üzletet nyitottunk.